



FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
T U S - V U
K I F A
A J E
09-11-137
13.10.20 god.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

Sign.

Vjekoslav Tomic

Oglasne plakat - Web
Plakatno ustanak
13.10.2010 god.

SYLLABUS

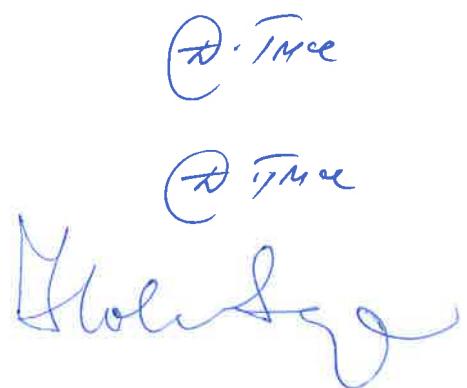
Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PSIHOLOGIJA ODRASLE DOBI I STARENJA				
Šifra/kod	FIL PSI 312	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	1.	Semestar	5.	Ak. godina	2020./21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta FIL PSI 219 Psihologija djetinjstva i adolescencije				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Đenita Tuce			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033-253-174	Termin konsultacija	Utorak 12-15h Srijeda 12-14h	
Saradnik	Ime i prezime	Katarina Mišetić, MA, asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 201 E-mail:katarina.misetic@hotmail.com Telefon: 033- 253- 221	Termin konsultacija	Utorak 10-12h Petak 13-16h	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;	seminar 0;	vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će kroz nastavni predmet biti upoznati s osnovnim pojmovima, životnim ciklusima i periodizacijom razvoja u odrasloj dobi; razvojnim zadacima u odrasloj i srednjoj dobi; biološkim tumačenjem starenja i promjenama u odrasloj dobi, kao i psihičkim razvojem u odrasloj dobi, te socijalnim vidovima razvoja u odrasloj dobi (priateljstvo, partnerstvo i brak, obitelj, roditeljstvo, odnosi među generacijama; razvoj karijere i umirovljenje; korištenje slobodnog vremena i društveno angažiranje). Kroz nastavni kolegij bit će obrađene i osnovne psihološke teorije razvoja u odrasloj dobi (Erikson, Havighurst, Levinson, Vaillant), kao i socijalni i zdravstveni problemi u odrasloj dobi (briga zajednice, umiranje, smrt i žalovanje).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Obezbijediti znanstveni kontekst za razumijevanje razvoja u odrasloj dobi. Upoznavanje studenata s razvojnim teorijama i istraživanjima o dobro povezanim promjenama u fizičkom, senzornom, kognitivnom, emocionalnom i socijalnom funkcioniranju u razdoblju odrasle dobi i starosti u kontekstu biopsihosocijalnog modela razvoja. Iстicanje kompleksnosti procesa starenja i specifičnosti funkcioniranja odraslih osoba.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog nastavnog kolegija očekuje se da će studenti ovladati razumijevanjem snaga i nedostataka razvojnih teorija; steći spoznaje o promjenama u različitim aspektima funkcioniranja u razdoblju odrasle dobi i starosti, kao i spoznaje o kompleksnosti procesa starenja i specifičnosti funkcioniranja odraslih osoba.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica/predavanje
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Razvoj u odrasloj dobi i starenje: Teorije razvoja odraslih (teorijski pristupi, modeli razvoja).
3.	Ljudsko tijelo: „Kako vrijeme prolazi“ (video materijal).
4.	Mlađa odrasla dob: ulazak u stadij mlađe odrasle dobi; uspostavljanje prisnosti.
5.	Srednje godine: generacija u sendviču; modeli prirode razvoja u srednjoj dobi.
6.	Kasna odrasla dob: postignuća u starosti.
7.	Metodologija istraživanja razvoja odraslih i starenja.
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Optimalno starenje (video materijal).
10.	Obitelj: odnosi međuovisnosti; alternativni oblici obitelji; bračna nestabilnost i samački život.
11.	Izbor zanimanja i razvoj karijere.
12.	Razvoj ličnosti u odrasloj dobi. Koncepti iz pozitivne psihologije treće životne dobi (video materijal).
13.	Učenje i pamćenje u kasnoj odrasloj dobi. „Demencije: Alzheimerova bolest“ (video materijal).
14.	Smrt i suočavanje sa smrću. Hospicij (video materijal).
15.	Druga polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica/vježbe
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Uobičajena vjerovanja o razvoju odraslih i starenju. Projektivna autobiografija (uputa za samostalni praktični zadatak i pisanje izvještaja).
3.	Kada postajemo odrasli?Tranzicija u odraslu dob.
4.	Privrženost u odrasloj dobi.
5.	Sredina života- prijelaz ili kriza? Kognitivni, emocionalni i socijalni razvoj u srednjoj dobi.
6.	Starenje i starost. Činitelji dugovječnosti i funkcionalno zdravlje.
7.	Metodologija istraživanja razvoja odraslih i starenja: izrada idejnog nacrt-a istraživanja (odabir adekvatnog metodološkog postupka, operacionalizacija varijabli, planirani uzorak, izbor metoda ispitivanja)
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Projektivna autobiografija (samostalni praktični zadatak).
10.	Međunaraštajni odnosi u razdoblju odrastanja i odlaska djece.
11.	Odabir zanimanja, razvoj karijere i umirovljenje.
12.	Studentske prezentacije.
13.	Studentske prezentacije.
14.	Studentske prezentacije.
15.	Druga polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični, analitički i demonstracioni pristup.</p>																																
	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 489 1426 871"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Projektivna autobiografija</td><td>10</td><td>10</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Seminarski rad i prezentacija</td><td>20</td><td>20</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Prva provjera znanja</td><td>35</td><td>35</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Druga provjera znanja</td><td>35</td><td>35</td></tr> <tr> <td>5.</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>6.</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Projektivna autobiografija	10	10	2.	Seminarski rad i prezentacija	20	20	3.	Prva provjera znanja	35	35	4.	Druga provjera znanja	35	35	5.				6.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Projektivna autobiografija	10	10																														
2.	Seminarski rad i prezentacija	20	20																														
3.	Prva provjera znanja	35	35																														
4.	Druga provjera znanja	35	35																														
5.																																	
6.																																	
Ukupno: 100 bodova			100%																														
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra te polaganjem prve i druge polusemestralne provjere znanja, odnosno, završnog ispita. 																																
	<p>Napomena:</p> <ul style="list-style-type: none"> Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvoj polusemestralnoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj polusemestralnoj provjeri znanja. U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, a druga od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (pisanje izvještaja, posjeta 1 i posjeta 2), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitnu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitnu i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i ili popravni ispit. Na završnom ispitnu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. 																																
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																

	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Schaie, K.W. i Willis, S.L. (2001). <i>Psihologija odrasle dobi i starenja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 3. Despot Lučanin, J. (2003). <i>Iskustvostarenja: Doprinos teorijistarenja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
Literatura	<p><i>Dodata</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Birren, J.E. i Schaie, K.W. (1996). <i>Handbook of the Psychology of Aging</i>. New York: John Wiley and sons. 2. Smiljanić, V. (1979). <i>Psihologija starenja</i>. Beograd: Nolit. 3. Pećjak, V. (2001). <i>Psihologija treće životne dobi</i>. Zagreb: Naklada Prosvjeta 4. Bee, H.L. i Bjorklund, B. (2004). <i>The Journey of Adulthood</i>. (Fifth Edition) New Jersey: Prentice Hall. 5. Lacković-Grgin, K., Ćubela Adorić, V. (2006). <i>Odarbrane teme iz psihologije odraslih</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. 6. Stefanović Stanojlović, T. (2011). Afektivna vezanost: razvoj, modaliteti i procena. Niš: Filozofski fakultet
Napomene	



 Dr. sc.
 M. Bošković



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	UVOD U RAZVOJNU PSIHOLOGIJU				
Šifra/kod	FIL PSI 213	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	1.	Semestar	3.	Ak. godina	2020./21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuce, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) srijeda (12-14h)	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ;	seminar <u>0</u> ;	vježbe <u>2</u>		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; filozofskim korijenima i povijesnim temeljima razvojne psihologije; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; biološkim i okolinskim faktorima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; etičkim načelima istraživanja u razvojnoj psihologije, te razvojnim teorijama: psihodinamski pristup (Freud, Erikson), biheviorizam (Watson), teorija socijalnog učenja (Bandura), etološki pristup razvoju (Bowlby, Lorenz), teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner), kognitivne teorije (Piaget, Vigotski), teorije moralnog razvoja (Piaget, Kohlberg).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoј podlozi.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita studenti će poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Steći će znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja. Također, studenti će steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja, te će razviti osjetljivost za etičke dileme u istraživanjima razvoja. Kolegij će omogućiti uvid u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica/predavanje
1. 07.-11.10.19.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2. 14.-18.10.19.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije. Temeljne zakonitosti razvoja: periodizacija i aspekti čovjekova razvoja. Priroda nasuprot odgoju: „Neriješeni misterij: Divlja djeca“ (video materijal).
3. 21.-25.10.19.	„Rani dječiji razvoj“ (video materijal).
4. 28.9.-01.11.19.	Pristup cjeloživotnog razvoja: uravnoteženo gledište. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
5. 04.-08.11.19.	Pioniri dječje psihologije: Hall, Freud, Watson, Gesell, Piaget, Vigotski.
6. 11.-15.11.19.	Istraživanje razvoja: longitudinalni, transverzalni i križno-sekvencijalni nacrti. Mikrorazvojna, međukulturalna i komparativna istraživanja. Metode istraživanja čovjekova razvoja: korelacijska, eksperimentalna i deskriptivna metoda.
7. 18.-22.11.19.	Etička načela u istraživanjima razvoja.
8. 25.-29.11.19.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
9. 02.-06.12.19.	Teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
10. 09.-13.12.19.	Teorija socijalnog učenja (Bandura). Teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
11. 16.-20.12.19.	Etološki pristup (Bowlby, Lorenz).
12. 23.-27.12.19.	Kognitivno-razvojna teorija (Piaget). Sociokulturalna teorija (Vigotski).
13. 30.12.19.-03.01.20.	Teorije moralnog razvoja: kognitivističko-razvojni modeli (Piaget i Kohlberg).
14. 06.-10.01.20.	Usporedba i evaluacija teorija.
15. 13.-17.01.20.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
16. 20.-24.01.20.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 27.-31.01.20.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 03.-07.02.20.	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/vježbe
1. 07.-11.10.19.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2. 14.-18.10.19.	Periodizacija razvoja: izrada životne lente.
3. 21.-25.10.19.	Analiza knjige „Rano iskustvo“ (Clarke i Clarke, 1987).
4. 28.9.-01.11.19.	Analiza knjige „Rano iskustvo“ (Clarke i Clarke, 1987).
5. 04.-08.11.19.	Metodološki izazovi u istraživanjima dječjeg razvoja: izrada idejne skice za istraživanje nekog razvojno-psihološkog problema (samostalni praktični zadatak 1).
6. 11.-15.11.19.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji: laičko naspram znanstvenog opažanja; različite vrste opažanja; prednosti i nedostaci metode opažanja.
7. 18.-22.11.19.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji (samostalni praktični zadatak 2).
8. 25.-29.11.19.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
9. 02.-06.12.19.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (video materijal).
10. 09.-13.12.19.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (diskusija o filmu). Analiza studije slučaja (samostalni praktični zadatak 3).
11. 16.-20.12.19.	Razvojne teorije: Bandura, Bowlby, Bronfenbrenner (ključni koncepti i praktične imlikacije).
12. 23.-27.12.19.	Razvojne teorije: Piaget, Vigotski (ključni koncepti i praktične imlikacije).
13. 30.12.19.-03.01.20.	Teorije moralnog razvoja (video materijal).
14. 06.-10.01.20.	Teorije moralnog razvoja (diskusija o filmu i završna razmatranja).
15. 13.-17.01.20.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
16. 20.-24.01.20.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 27.-31.01.20.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 03.-07.02.20.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).																																				
	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 1 (rad u grupi)</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 2</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 3</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Druga polusemestralna provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Završni ispit*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja.</p> <p>Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u osmoj i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, a druga gradivo od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij na obje provjere znanja, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i ili popravni ispit.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak 1 (rad u grupi)	5	5	2.	Samostalni praktični zadatak 2	5	5	3.	Samostalni praktični zadatak 3	10	10	4.	Prva polusemestralna provjera znanja	30	30	5.	Druga polusemestralna provjera znanja	50	50	6.	Završni ispit*			7.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Samostalni praktični zadatak 1 (rad u grupi)	5	5																																		
2.	Samostalni praktični zadatak 2	5	5																																		
3.	Samostalni praktični zadatak 3	10	10																																		
4.	Prva polusemestralna provjera znanja	30	30																																		
5.	Druga polusemestralna provjera znanja	50	50																																		
6.	Završni ispit*																																				
7.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:																																				
	<ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																																				

	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
Literatura	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebrasko: Naklada Slap 2. Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 5. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 6. Bronfenbrener J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 7. Santrock, J.W. (2007). <i>Child development</i>. New York: McGraw Hill. 8. Lerner, R.M. (2002). <i>Concepts and theories of human development</i>. Mahwah, NJ: Erlbaum. 9. Crain, W. (1992). <i>Theories of development: Concepts and applications</i>. Prentice-Hall, Inc.
Napomene	

(@) Tine

(@) Tine

Holida ✓



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Psihologija									
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihopatologija									
Šifra/kod	FIL PSI 415	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5					
Ciklus studija	II	Semestar	1.	Ak. godina	2020/2021					
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-									
Jezik izvođenja nastave	BHS									
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sabina Alispahić								
	Kontakt podaci	Kabinet: 163/II E-mail: sabina_alispahic@hotmail.com Telefon: 033 253 174	Termin konsultacija	Online konsultacije, po dogovoru						
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2	Seminar: 1	Vježbe: 0							
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Poremećaji ličnosti; Alternativni DSM-5 model za poremećaje ličnosti; Seksualne disfunkcije; Rodna disforija; Parafilični poremećaji; Poremećaji hranjenja i jedenja; Poremećaji iz spektra shizofrenije i drugi psihotični poremećaji.									
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj predmeta je da se studenti upoznaju s osnovnim opštim i specifičnim pitanjima istraživanja i razumijevanja psihičkih poremećaja važnih za kliničku praksu.									
Ishodi učenja	Studenti će savladati osnovne informacije o etiologiji, epidemiologiji, kliničkoj slici, dijagnostičkim kriterijima i diferencijalnoj dijagnozi o pojedinim kategorijama psiholoških poremećaja.									

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta

Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predstavljanje plana i programa predavanja
2.	Zdrava vs. abnormalna ličnost
3.	Poremećaji ličnosti: etiologija, prevalencija, klinička slika i tretman Kategorijalni i alternativni DSM-5 modeli za poremećaje ličnosti
4.	Psihologija seksualnosti
5.	Seksualne disfunkcije i spolna disforija: etiologija, prevalencija, klinička slika i tretman <i>* predati kritički osvrt</i>
6.	Parafilični poremećaji: etiologija, prevalencija, klinička slika i tretman
7.	Priprema za prvi parcijalni ispit
8.	Prvi parcijalni ispit
9.	Abnormalni doživljaj hrane: kako se hranimo?
10.	Poremećaji hranjenja i jedenja: etiologija i prevalencija, klinička slika i tretman
11.	Poremećaji iz spektra shizofrenije i drugi psihotični poremećaji: etiologija, prevalencija, klinička slika i tretman
12.	Savremeni pogled na psihoze
13.	Završna razmatranja, zaključivanje semestra i evaluacija nastave
14.	Priprema za drugi parcijalni ispit
15.	Drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Interaktivna nastava; Analiza studije slučaja; Igranje uloga;</p>																								
	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="435 390 1394 734"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Seminarski rad (grupni zadatak)</td><td>10</td><td>10</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Kritički osvrt na knjigu (individualni zadatak)</td><td>20</td><td>20</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Prvi parcijalni ispit</td><td>35</td><td>35</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Drugi parcijalni ispit</td><td>35</td><td>35</td></tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td colspan="2">100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad (grupni zadatak)	10	10	2.	Kritički osvrt na knjigu (individualni zadatak)	20	20	3.	Prvi parcijalni ispit	35	35	4.	Drugi parcijalni ispit	35	35	Ukupno: 100 bodova		100%	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Seminarski rad (grupni zadatak)	10	10																						
2.	Kritički osvrt na knjigu (individualni zadatak)	20	20																						
3.	Prvi parcijalni ispit	35	35																						
4.	Drugi parcijalni ispit	35	35																						
Ukupno: 100 bodova		100%																							
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice; dok će drugom parcijalnom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (na primjer, seminarski, portfolio...), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Položen prvi parcijalni ispit nije preduslov za izlazak na drugi parcijalni ispit. U terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i ili Popravni ispit student polaže onaj segment na kojem nije osvojio minimalno 55% (prvi ili drugi parcijalni ispit). Na završnom ispitu student može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. U konačnu ocjenu uračunavaju mu se i bodovi koje je zaradio tokom semestra kroz druge oblike aktivnosti.</p>																								
	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <table border="1" data-bbox="435 1400 1446 1948"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Opis</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Seminarski rad</td><td>Na seminarскоj nastavi student može izbrati da predstavi studiju slučaja/lično iskustvo/tretman/alternativni pogled na etiologiju poremećaja/ knjigu/film/video... Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Kritički osvrt na knjigu</td><td>U prvom dijelu semestra studenti trebaju odabrati knjigu iz područja psihopatologije i napisati kritički osvrt. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Prvi parcijalni ispit</td><td>Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Drugi parcijalni ispit</td><td>Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Opis	1.	Seminarski rad	Na seminarскоj nastavi student može izbrati da predstavi studiju slučaja/lično iskustvo/tretman/alternativni pogled na etiologiju poremećaja/ knjigu/film/video... Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	2.	Kritički osvrt na knjigu	U prvom dijelu semestra studenti trebaju odabrati knjigu iz područja psihopatologije i napisati kritički osvrt. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	3.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .	4.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni									
R. br.	Elementi praćenja	Opis																							
1.	Seminarski rad	Na seminarскоj nastavi student može izbrati da predstavi studiju slučaja/lično iskustvo/tretman/alternativni pogled na etiologiju poremećaja/ knjigu/film/video... Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																							
2.	Kritički osvrt na knjigu	U prvom dijelu semestra studenti trebaju odabrati knjigu iz područja psihopatologije i napisati kritički osvrt. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																							
3.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .																							
4.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni																							

	ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55%.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p>Obavezna</p> <p>Američka psihijatrijska udruga (2014). <i>Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje (DSM 5)</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap (poglavlja Poremećaji ličnosti, Alternativni DSM-5 model za poremećaje ličnosti, Seksualne disfunkcije, Rodna disforija, Parafilični poremećaji, Poremećaji hranjenja i jedenja, i Poremećaji iz spektra shizofrenije i drugi psihotični poremećaji).</p> <p>Dodatna</p> <p>Begić, D. (2014). <i>Psihopatologija</i>. Zagreb: Medicinska naklada.</p> <p>Davison, G. C. i Neale, J. M. (1999). <i>Psihologija abnormalnog doživljavanja i ponašanja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap (poglavlja 10, 12, 13, i 14).</p> <p>Delić, A., Hrustić, M., Perić, N. i Šabović, J. (2012). <i>Priručnik psihosocijalne intervencije za osobe oboljele od shizofrenije</i>. Tuzla: Duero d.o.o.</p> <p>Dutton, K. (2012). <i>The wisdom of psychopaths</i>. Canada: Doubleday.</p> <p>Hall, W. (2012). <i>Vodič za skidanje sa psihijatrijskih lijekova: pristup smanjenja štete</i>. Sarajevo: Metanoia.</p> <p>Kecmanović, D. (1992). <i>Kako živjeti sa shizofrenim bolesnikom</i>. Sarajevo: Uniprint.</p> <p>Mason, P.T. i Kreger, R. (2003). <i>Prestanite hodati po ljudskama jajeta</i>. Zagreb: Jesenski i Turk.</p> <p>Neala Ambrosi-Randić, N. (2004). <i>Razvoj poremećaja hranjenja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Singer Kaplan, H. (2003). <i>Psihoterapija poremećaja seksualne želje: problemi spolnog funkcioniranja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Svab, D. (2014). <i>Naš mozak-to smo mi: od materice do Alchajmera</i>. Beograd: Plato.</p> <p>Treasure, J., Schmidt, U. i Van Furth, E. (2009). <i>Poremećaji ishrane</i>. Beograd: Medicinska knjiga.</p>

Sabina Ališpahić
0.74 oe
Holtegor



SYLLABUS

Odsjek	Psihologija									
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihologija boli									
Šifra/kod	FIL PSI 361	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	2					
Ciklus studija	I	Semestar	V	Ak. godina	2020/2021					
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-									
Jezik izvođenja nastave	BHS									
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sabina Alispahić								
	Kontakt podaci	Kabinet: 163/II E-mail: sabina_alispahic@hotmail.com Telefon: 033 253 174	Termin konsultacija	Online konsultacije, po dogovoru						
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2	Seminar: 0	Vježbe: 0							
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Značenje sintagme 'psihologija boli'. Teorije boli. Kontekstualne osobitosti doživljaja boli. Individualne razlike u doživljaju boli (spol, osobine ličnosti, kulturne i rasne razlike). Vrste boli. Psihološka stanja i bol. Hronična bol i psihopatologija. Psihološka procjena boli. Psihološki tretmani boli. Uloga psihologa u zdravstvenim centrima za tretman boli.									
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je da studenti nauče kako se psihologija, kao znanost i struka, teorijski i praktično odnosi prema doživljaju boli. Polaznici trebaju usvojiti specifična znanja o prirodi boli.									
Ishodi učenja	Studenti će savladati osnovne pojmove iz područja psihologije boli. Također će usvojiti znanja o mjerenu i tretmanu boli iz psihološke perspektive, kao i o značaju uloge psihologa u interdisciplinarnom kontekstu liječenja boli.									

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta

Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predstavljanje plana i programa predavanja
2.	Bol i patnja kao mehanizmi za preživljavanje te rast i razvoj ličnosti
3.	Kako percipiramo bol (teorije o boli)
4.	Holistički pristup u tumačenju boli i patnje
5.	Komunikacija kao alat za smanjenje boli i patnje
6.	Placebo i nocebo * predati kritički osvrt
7.	Priprema za prvi parcijali ispit
8.	Prvi parcijalni ispit
9.	Procjena boli
10.	Tretmani boli
11.	"Tijelo boli"
12.	Svjesnost: put ka izlasku iz bola i patnje
13.	Završna razmatranja, zaključivanje semestra i evaluacija nastave
14.	Priprema za drugi parcijali ispit
15.	Drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Interaktivna nastava; Radionice; Debata; Praktičan rad na terenu; Analiza studije slučaja.																																
	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Kritički osvrt na knjigu</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td></td><td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice; dok će drugom parcijalnom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Položen prvi parcijalni ispit <i>nije</i> preduslov za izlazak na drugi parcijalni ispit. U terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit student polaze onaj segment na kojem nije osvojio minimalno 55% (prvi ili drugi parcijalni ispit). Na završnom ispitnu student može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. U konačnu ocjenu uračunavaju mu se i bodovi koje je zaradio tokom semestra kroz druge oblike aktivnosti. Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Opis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Kritički osvrt na knjigu</td> <td>U prvom dijelu semestra studenti trebaju napisati kritički osvrt na jednu od predloženih knjiga. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>Na prvom parcijalnom ispitu student polaze gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>Na drugom parcijalnom ispitu student polaze gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</td> </tr> </tbody> </table>	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Kritički osvrt na knjigu	20	20	2.	Prvi parcijalni ispit	40	40	3.	Drugi parcijalni ispit	40	40	Ukupno: 100 bodova			100%	R.br.	Elementi praćenja	Opis	1.	Kritički osvrt na knjigu	U prvom dijelu semestra studenti trebaju napisati kritički osvrt na jednu od predloženih knjiga. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	2.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitu student polaze gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .	3.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitu student polaze gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .
R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Kritički osvrt na knjigu	20	20																														
2.	Prvi parcijalni ispit	40	40																														
3.	Drugi parcijalni ispit	40	40																														
Ukupno: 100 bodova			100%																														
R.br.	Elementi praćenja	Opis																															
1.	Kritički osvrt na knjigu	U prvom dijelu semestra studenti trebaju napisati kritički osvrt na jednu od predloženih knjiga. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																															
2.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitu student polaze gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .																															
3.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitu student polaze gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .																															
Skala	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja,																																

ocjenjivanja	<p>vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
	<p>Obavezna</p> <p>Alispahić, S. (2016). <i>Psihologija boli</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet (elektronska publikacija): http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/Psihologija_boli.pdf</p> <p>Lipton, B. H. (2006). <i>Biologija vjerovanja</i>. Zagreb: Školska knjiga, poglavlje 5.</p> <p>Tolle, E. (2004). <i>Moć sadašnjeg trenutka</i>. Beograd : Čarobna knjiga, poglavlje 2.</p> <p>Tolle, E. (2005). <i>Nova zemlja</i>. Zagreb : V.B.Z. d.o.o., poglavlja 5 i 6</p>
Literatura	<p>Dodatna</p> <p>Alexander, J. (2012). <i>The Hidden Psychology of Pain</i>. Bloomington: Balboa Press</p> <p>Alispahić, S. (2017). Primjena svjesne usredotočenosti (mindfulness) u tretmanu hronične boli. <i>Četvrti sarajevski dani psihologije</i>, Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu (Zbornik radova, str. 147-158).</p> <p>Alispahić, S. i Godinjak, A. (2018). <i>(R)evolucija odnosa ljekar-pacijent</i>. Sarajevo: TDP.</p> <p>Buljan, D. (2015). <i>Konzultativno-suradna psihijatrija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Hadjistavropulos, T. i Craig, K. D. (2004). <i>Pain. Psychological Perspectives</i>. London: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.</p> <p>Huston, G. (2015). <i>PAIN. An Owner's Manual : Intimate conversations about pain</i>. Los Angeles : Teen Pain Press.</p> <p>Koprek, I. (2014). Bol — izazov i poticaj. Filozofjsko-teolozijski esej o boli. <i>Obnov. život</i>, 69, 1, 71– 81.</p> <p>Mayo Clinic (2005). <i>O kroničnoj boli</i>. Praktični savjeti za aktivniji život. Zagreb: Medicinska naklada.</p> <p>Przekop, P. (2015). <i>Pobedite hronični bol. Umom protiv bola</i>. Novi Sad: Psihopolis.</p> <p>Van Griensven, H., Strong, J., i Unruh, A. (2013). <i>Pain: a textbook for health professionals</i>. Churchill Livingstone.</p> <p>Prijedlozi knjiga za kritički osvrt:</p> <p>Blekbern, E. i Epel, E. (2017). <i>Telomere. Ključ dugovečnosti</i>. Beograd: Laguna.</p> <p>Bomon, Dž. (2013). <i>Moć praštanja</i>. Beograd: Leo commerce.</p> <p>Dalke, R. (2013). <i>Bolest kao govor duše</i>. Beograd: Laguna.</p> <p>Detlefsen, T. i Dalke, R. (2012). <i>Bolest kao put</i>. Beograd: Laguna.</p> <p>Dispenza, J. (2015). <i>Placebo ste vi</i>. Zagreb: Makronova.</p>

- Dispenza, J. (2017). *Ostvari svoje neograničene sposobnosti*. Zagreb: Planetopija.
- Dispenza, J. (2017). *Stvorite novo ja*. Beograd: Leo commerce.
- Drakulić, S. (2007). *Frida ili o boli*. Zagreb: Profil proza.
- Hay, L. L. i Šulc, M. L. (2013). *Sve je dobro*. Beograd : Leo commerce
- Hay, L. (1984). *Kako da izlečite svoj život*. Beogad : VERBA.
- Hayes, C. S. (2017). *Izađi iz svog uma u svoj život*. Banja Luka : MyBook d.o.o.
- Ortner, N. (2016). *Tapkanje kao rešenje za oslobođanje od bola*. Beograd : VERBA.
- Tolle, E. (2004). *Moć sadašnjeg trenutka*. Beograd : Čarobna knjiga.

Sabina Aleksić?

✓. Tine

Yuleto



SYLLABUS

Odsjek	Psihologija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove psihologije				
Šifra/kod	FIL PSI 222	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	1.	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sabina Alispahić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163/II E-mail: sabina_alispahic@hotmail.com Telefon: 033 253 174	Termin konsultacija	Online konsultacije, po dogovoru	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2	Seminar: 0	Vježbe: 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Šta je psihologija? Učenje i pamćenje; definicije i klasifikacije; Inteligencija; pokušaji definiranja inteligencije. Emocionalna i socijalna inteligencija; Motivacija: klasični pogledi na motivaciju; Emocije: izražavanje i prepoznavanje emocija; Ličnost: glavne teorije ličnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente nastavničkih smjerova sa temeljnim obilježjima psihologije kao prirodne i društvene nauke, pri čemu je fokus na pregledu i osnovnim informacijama, a ne na dubinskom obrađivanju nastavnih cjelina.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog kolegija znati osnovne informacije o najznačajnijim područjima psihologije te će ih moći primijeniti u svom svakodnevnom životu.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Uvodno predavanje i predstavljanje plana i programa nastave
2.	Šta je psihologija? Definicija i problemi psihologije
3.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom: Koja su psihološka znanja potrebna nastavniku?
4.	Neurorazvojni poremećaji: Intelektualna onesposobljenost, komunikacijski poremećaji, poremećaj iz spektra autizma, ADHD, neurorazvojni motorički poremećaji, specifični poremećaji učenja
5.	PREZENTACIJE: Intervju sa učenikom/studentom: izazovi s učenjem i pamćenjem, kako psihološke teorije i spoznaje mogu biti od koristi?
6.	Emocionalna i socijalna inteligencija. Svjesnost kao najvažnija vrsta inteligencije.
7.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenikom: Kako povećati svoju inteligenciju kroz «rad na sebi»?
8.	Prvi parcijalni ispit
9.	Motivacija i emocije
10.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenikom: Motivacijski izazovi
11.	Ličnost: glavne teorije ličnosti
12.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenikom: Emocionalna stanja
13.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenikom: Poželjne osobine ličnosti
14.	Zatvaranje semestra i evaluacija nastavnog programa
15.	Drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

*predaja portfolija

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad; Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda kooperativnog učenja, demonstrativno-ilustrativna metoda.
	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. b.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Seminarski rad/prezentacija (grupni zadatak)	10	10
2.	Izrada portfolija (individualni zadatak)	30	30
3.	Prvi parcijalni ispit	30	30
4.	Drugi parcijalni ispit	30	30
Ukupno: 100 bodova			100

Napomena:

Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice; dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (na primjer, seminarski, portfolio...), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.

Položen prvi parcijalni ispit nije preduslov za izlazak na drugi parcijalni ispit. U terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit student polaze onaj segment na kojem nije osvojio minimalno 55% (prvi ili drugi parcijalni ispit). Na završnom ispitu student može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. U konačnu ocjenu uračunavaju mu se i bodovi koje je zaradio tokom semestra kroz druge oblike aktivnosti.

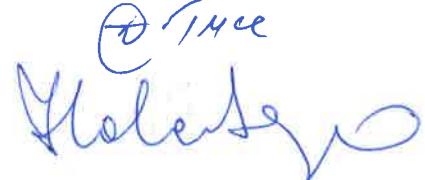
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

R. br.	Elementi praćenja	Opis
1.	Seminarski rad (prezentacija)	Na seminarскоj nastavi studenti u grupama rade terensko istraživanje na zadatu temu te prezentiraju rezultate na nastavi. Također se očekuje da povežu dobivene spoznaje sa podacima iz literature te da daju svoj kritički osvrt na dobivene podatke. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.
2.	Izrada portfolija	Tokom semestra studenti individualno izrađuju portfolij koji se sastoji od tri dijela. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.
3.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitu student polaze gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55%.
4.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitu student polaze gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55%.

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)**Skala ocjenjivanja**

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja,

	<p>vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna</p> <p>Rathus, S. A. (2001). <i>Temelji psihologije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap, poglavlja 1, 9, 10, i 12.</p> <p>Američka psihijatrijska udruga (2014). <i>Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje (DSM 5)</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap, poglavlje <i>Neurorazvojni poremećaji</i></p> <p>Za prvi parcijalni ispit: Rathus, poglavlja 1 i 9 + DSM 5, Neurorazvojni poremećaji</p> <p>Za drugi parcijalni ispit: Rathus, poglavlja 10 i 12</p> <p>Dodatna</p> <p>Bajraktarević, J. (2013). <i>Opća psihologija</i>. Sarajevo: Avery.</p> <p>Petz, B. (2003). <i>Uvod u psihologiju. Psihologija za nepsihologe</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Rot, N. (2000). <i>Opšta psihologija</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.</p> <p>Stojaković, P. (2012). <i>Psihologija za nastavnike</i>. Banja Luka: Prelom.</p>


 Sabina Aleksić

 Dr. sc. Mladen Stojaković

UNIVERZITET U SARAJAVU
FILOZOFSKI FAKULTET
SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PSIHOLOGIJA EMOCIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 217	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	prvi	Semestar	treći	Akademска godina	2017/2018
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc. Saša Drače, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 19 E-mail: dracesasa@gmail.com Telefon: 253 269	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10:00-12:30 Utotak: 10:00-12:00 14:00-14:30	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2;	seminar 1;	vježbe; nema		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija izučavaju se sljedeće nastavne cjeline: Povijesni pregled shvaćanja emocija. Definicije pojmove: Afekti, Raspoloženje, Emocije. Funkcije emocija. Univerzalnost emocija. Klasične teorije emocija: Periferne teorije (James- Lang), Centralne teorije (Cannon-Bard), Kognitivne teorije (Schachter) i transfer uzbudjenja (Zillman). Emocionalna ekspresija i proprioceptivna veza: Teorija facijalnog feedbacka (Laird). Fenomen emocionalne kontaminacije. Vaskularna teorija emocija (Zajonc). Savremeni (integrativni) pristupi emociji: Teorija kognitivne procjene (Scherer). Utjecaj emocija na kognitivne procese.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa klasičnim i savremenim teorijskim pristupima na području emocija. Apsolviranjem kolegija stvara se osnova za razumijevanje i kritičku analizu sadržaja iz relevantne literature te praćenje nastave iz opštih i primjenjenih kolegija na studiju.				
Ishodi učenja	Studenti bi trebali steći opći uvid u fenomenološke aspekte nastanka emocija kao i psihološke procese koji posreduju utjecaj emocija na razne kognitive procese (percepcija rizika, prosudbe, itd.)				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Generalno određenje predmeta, objašnjenje plana i načina rada
2.	Definicije: emocija, raspolozenje, osjecaj, univerzalnost emocija
3.	Periferne teorije emocija : James-Lang
4.	Centralna teorija emocija: Cannon-Bard
5.	Dvofaktorska teorija emocija: Schachter
6.	Dvofaktorska teorija emocija: Zillman, Valins
7.	Teorija Facijalnog feedback-a : Laird, Tomkins, Zajonc
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Teorija emocionalne kontaminacije
10.	Teorije kognitivne procjene : Sherer, Frijda
11.	Teorije kognitivne procjene : Sherer, Frijda
12.	Uticaj emocija na kognitivne procese
13.	Prezentacije znanstvenih članaka
14.	Prezentacije znanstvenih članaka
15.	Prezentacije znanstvenih članaka
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode) Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Predavanja, diskusije (predavanja i seminar), analitički i demonstracioni pristup.</p> <p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th><th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th><th style="text-align: center;">Broj bodova</th><th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td><td style="text-align: left;">Učešće u istraživanju</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">5</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td><td style="text-align: left;">Prvi parcijalni ispit</td><td style="text-align: center;">50</td><td style="text-align: center;">50</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td><td style="text-align: left;">Drugi parcijalni ispit</td><td style="text-align: center;">45</td><td style="text-align: center;">45</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td><td style="text-align: left;">Završni ispit</td><td></td><td style="text-align: center;">0*</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td style="text-align: right;">Ukupno:</td><td style="text-align: right;">bodova</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td style="text-align: right;">100%</td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ucesce u istrazivanju • dva parcijalna ispita • završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom <p>*Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, kviz znanja, praktikum itd), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p> <p>Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitnu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Učešće u istraživanju	5	5	2.	Prvi parcijalni ispit	50	50	3.	Drugi parcijalni ispit	45	45	4.	Završni ispit		0*	5.						Ukupno:	bodova			100%	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Učešće u istraživanju	5	5																														
2.	Prvi parcijalni ispit	50	50																														
3.	Drugi parcijalni ispit	45	45																														
4.	Završni ispit		0*																														
5.																																	
		Ukupno:	bodova																														
		100%																															
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p>																																

	<p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Drace, S. & Kolenovic-Dapo, J. (2017). Klasicne teorije emocija u svijetu suvremenih empirijskih spoznaja. Knjiga u procesu objavljivanja. E-izdanje. 2. Članci iz znanstvene periodike koje će studenti dobiti u toku predavanja i vježbi.
Literatura	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Frijda, N. H. (1986). <i>The emotions</i>. New York: Cmbridge University Press. 2. Hatfield, E., Cacioppo, J. T., & Rapson, R. L. (1994). <i>Emotional contagion</i>. Cambridge: Cambridge university press. 3. eDoux, J. (1996). <i>The emotional brain</i>. Simon & Schuster: New York. 4. Oatlley, K. i Jenkins, J. (2003). <i>Razumijevanje emocija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
Napomene	



A handwritten signature in blue ink, appearing to read "VZ", followed by "Dr. Trse" and "Molešević".

UNIVERZITET U SARAJAVU
FILOZOFSKI FAKULTET
SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodologija neeksperimentalne psihologije						
Šifra/kod	FIL PSI 214	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	7		
Ciklus studija	prvi	Semestar	treći	Akademска godina	2019/2020		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta							
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc. Saša Drače, vanredni profesor					
	Kontakt podaci	Kabinet: 19 (psihološki laboratorij) E-mail: dracesasa@gmail.com Telefon: 253 269	Termin konsultacija	10:00-12:30 Utotak: 10:00-12:00 14:00-14:30			
Saradnik	Ime i prezime	Ratko Đokić, MA., docent					
	Kontakt podaci	Kabinet: 18 E-mail: djokic.ratko@gmail.com Telefon:	Termin konsultacija	ponedjeljak: četvrtak/			
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____;			vježbe 2			
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Ogranicenja eksperimentalnog pristupa i uvjeti primjene neeksperimentalnih metoda istrazivanja. Kvazi-eksperimentalni pristup i kvazi-eksperimentalni nacrti. Kvantitativni i kvalitativni istraživački pristup; komparacija. Izvori ugrožavanja unutarnje valjanosti u neeksperimentalnim pristupima. Postupci povecavanja unutarnje valjanosti. Opazanje i metode opazanja. Ogranicenja metoda opazanja. Nenametljiva istraživanja; sekundarna dokumentacija i analiza arhivske grade. Ogranicenja arhivske analize. Korelacijski pristup i zaključivanje. Anketni pristup. Načini prikupljanja anketnih podataka. Problem uskraćivanja odgovora i manjkavih podataka. Kontrola prikupljanja podataka pri anketiranju. Probabilističko i neprobabilističko uzorkovanje.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Sticanje fundamentalnih znanja i vještina za sprovedbu neeksperimentalnih istraživačkih postupaka. Razvijanje kritičkog pristupa u interpretaciji i primjeni znanstvene metodologije u području psihologije.						
Ishodi učenja	Studenti će upoznati metode istraživanja u psihologiji koje nisu eksperimentalne. Moći će analizirati i uporediti različite istraživačke nacrte. Naučiti će prepoznati moguće izvore ugrožavanja unutarnje i vanjske valjanosti u istraživanju i primijeniti odgovarajuće postupke kako bi ih izbjegli.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Generalno određenje predmeta, objašnjenje plana i načina rada
2.	Osnovne karakteristike eksperimenta, eksperimentalna valjanost i prijetnje, glavni eksperimentalni nacrti
3.	Osnovne karakteristike eksperimenta, eksperimentalna valjanost i prijetnje, glavni eksperimentalni nacrti
4.	Ograničenja eksperimenta i uvod u ne-eksperimentalne metode
5.	Kvazi-eksperiment : Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
6.	Kvazi-eksperiment : Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
7.	Kvazi-eksperiment: Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
8.	Provjera znanja studenata
9.	Arhivska analiza
10.	Opažanje: metode sa i bez uključivanja
11.	Opažanje : metode sa i bez uključivanja
12.	Korelacijska istraživanja. Osnovne karakteristike i primjena
13.	Korelacijska istraživanja. Osnovne karakteristike i primjena
14.	Anketa: Osnovne karakteristike i tipovi anketnih istraživanja
15.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta (vježbe)	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Generalno određenje predmeta, objašnjenje plana i načina rada
2.	Osnovne karakteristike eksperimenta, eksperimentalna valjanost i prijetnje, glavni eksperimentalni nacrti
3.	Osnovne karakteristike eksperimenta, eksperimentalna valjanost i prijetnje, glavni eksperimentalni nacrti
4.	Ograničenja eksperimenta i uvod u ne-eksperimentalne metode
5.	Kvazi-eksperiment : Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
6.	Kvazi-eksperiment : Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
7.	Kvazi-eksperiment. Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
8.	Provjera znanja studenata
9.	Arhivska analiza.
10.	Opažanje : metode sa i bez uključivanja
11.	Korelacijska istraživanja. Osnovne karakteristike i primjena
12.	KVIZ ZNANJA
13.	Anketa: Osnovne karakteristike i tipovi anketnih istraživanja
14.	Anketa: Osnovne karakteristike i tipovi anketnih istraživanja
15.	Provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, diskusije (predavanja i vježbe), analitički i demonstracioni pristup.																																												
	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																																												
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 2px;">R. br.</th> <th style="text-align: center; padding: 2px;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center; padding: 2px;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center; padding: 2px;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;">1.</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">Učešće u istraživanju</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">5</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">5</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;">2.</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">Kviz znanja</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">15</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">15</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;">3.</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">Prvi parcijalni ispit</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">50</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">50</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;">4.</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">Drugi parcijalni ispit</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">30</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">30</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;">5.</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">Završni ispit</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">0*</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 2px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">Ukupno: _____ bodova</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Učešće u istraživanju	5	5	2.	Kviz znanja	15	15	3.	Prvi parcijalni ispit	50	50	4.	Drugi parcijalni ispit	30	30	5.	Završni ispit		0*																			Ukupno: _____ bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																										
1.	Učešće u istraživanju	5	5																																										
2.	Kviz znanja	15	15																																										
3.	Prvi parcijalni ispit	50	50																																										
4.	Drugi parcijalni ispit	30	30																																										
5.	Završni ispit		0*																																										
		Ukupno: _____ bodova	100%																																										
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kviz znanja, • dva parcijalna ispita, • završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom. <p>*Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Kviz znanja bit će organiziran u 12. sedmici nastave. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obradivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, kviz znanja, praktikum itd), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p> <p>Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i ili Popravni ispit. Na završnom ispitnu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>																																												
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:																																												
	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																												

Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Milas, G. (2005). Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jasterbarsko: Naklada slap. • Supek, R. (1968). Ispitivanje javnog mnijenja. Zagreb: Naprijed. <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Cook, T.D. i Campbell (1979). Quasi-experimentation. Boston: Houghton Mifflin. • Crano, D. W. i Brewer, M.B. (1986). Principles and methods of social research. Boston: Allyn and Bacon. • Goodwin, C.J. (2005). Research in psychology. New York: Wiley. • Henry, G.T. (1990). Practical sampling. London: Sage. • Meltzoff, J. (2003). Critical Thinking Abou Research. Washington DC: American Psychological Association. • Strauss, A. i Corbin, J. (1991). Basics of qualitative research. London: Sage.
Napomene	



A handwritten signature in blue ink, appearing to read "VY" at the top, followed by "D. Moe" and "Molsterne" below it.

UNIVERZITET U SARAJAVU
FILOZOFSKI FAKULTET
SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	POJEDINAC I SOCIJALNE INTERAKCIJE						
Šifra/kod	Fil PSI 414	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6		
Ciklus studija	drugi	Semestar	prvi	Akademска godina	2020/2021		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Saša Drače, vanredni profesor					
	Kontakt podaci	Kabinet: 19 E-mail: dracesasa@gmail.com Telefon: 253 269	Termin konsultacija	ponedjeljak: 10:00- 12:30 utorak: 10:00 -12:30			
Saradnik	Ime i prezime	doc.dr. Nina Hadžiahmetović					
	Kontakt podaci	Kabinet: 18 (psihološki laboratorij) E-mail: n.hadziahmetovic@gmail.com Telefon: 253 110	Termin konsultacija	ponedjeljak: 11 – 16			
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2;	seminar _____;	vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija izučavaju se sljedeće nastavne cjeline: Socijalna interakcija. Socijalna facilitacija. Načela recipročnosti i selektivnosti. Motivi i posljedice udruživanja i vezivanja s drugima. Usamljenost i izolacija. Privrženost i stilovi vezivanja. Međuljudska privlačnost. Razvoj intimnih veza. Tipovi veza. Komunikacija i samootkrivanje u različitim tipovima veza. Sukobi i prekid. Strategije rješavanja sukoba. Ljubomora. Agresivno ponašanje. Teorije agresivnosti. Prosocijalno ponašanje i altruizam.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Na ovom kolegiju cilj je omogućiti studentima razumijevanje specifičnih uloga i značaja odnosa s drugima u različitim aspektima individualnog i socijalnog funkcioniranja.						
Ishodi učenja	Studenti bi trebali steći opći uvid u oblike socijalnog utjecaja koje vrši pojedinac na svoj socijalni kontekst, u elemente prosocijalnog ponašanja i utjecaja drugih na prosocijalno ponašanje u svakodnevnim i vanrednim uslovima, kao i u teorije agresivnog ponašanja i međuljudske privlačnosti. Studenti bi takođe trebali biti u mogućnosti argumentovati spoznaje iz odnosa pojedinca i njegove okoline služeći se klasičnim i suvremenim znanstvenim podacima.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijska sedmica. Upoznavanje studenata sa nastavnim gradivom.
2.	Socijalna facilitacija i inhibicija: Zajonc i Cottrell
3.	Socijalna facilitacija i inhibicija: Sanders i Baron
4.	Socijalna facilitacija i inhibicija: Teorija napora
5.	Prosocijalno ponašanje. Definicije i osnovni pojmovi.
6.	Prosocijalno ponašanje. Definicije i motivi prosocijalnog ponašanja.
7.	Prosocijalno ponašanje. Individualne i situacione odrednice prosocijalnog ponašanja.
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Prosocijalno ponašanje. Efekat posmatrača (bystander effect)
10.	Agresivno ponašanje. Definicije. Agresija kao instinkt. Socijalne odrednice agresivnog ponašanja.
11.	Neuralni i hemijski uticaji na agresivno ponašanje
12.	Frustracijski modeli agresije
13.	Bandurina teorija socijalnog učenja
14.	Studentske prezentacije
15.	Studentske prezentacije
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe																																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr style="background-color: #d3d3d3;"> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Učešće u istraživanju</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija (seminarski rad)</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Integralni ispit</td> <td>0*</td> <td>0*</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td style="text-align: right;">bodova</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentacija naučnih članaka iz tematske cjeline međuljudske privlačnosti • istraživanje • završni ispit 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Učešće u istraživanju	5	5	2.	Prezentacija (seminarski rad)	15	15	3.	Prvi parcijalni ispit	50	50	4.	Drugi parcijalni ispit	30	30	5.	Integralni ispit	0*	0*															Ukupno:	bodova				100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																										
1.	Učešće u istraživanju	5	5																																										
2.	Prezentacija (seminarski rad)	15	15																																										
3.	Prvi parcijalni ispit	50	50																																										
4.	Drugi parcijalni ispit	30	30																																										
5.	Integralni ispit	0*	0*																																										
		Ukupno:	bodova																																										
			100%																																										
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:																																												
	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																												
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aronson, E., Wilson, D. T., Akert, R. (2005). <i>Socijalna psihologija</i>. Zagreb: MATE. (poglavlje 10, str: 336 – 379; poglavlje 11, str: 380 – 413; poglavlje 12, str: 414 – 453); dio o socijalnoj facilitaciji i zabušavanju iz poglavlja 9 (str. 305 – 313). 2. Myers, D. G. (1999). <i>Social Psychology (the 6th edition)</i>. McGraw – Hill. Inc. (poglavlje 10, str: 383 – 425; poglavlje 11, str: 427 – 471; poglavlje 12, str: 473 - 512 3. Članci iz znanstvene periodike koje će studenti dobiti u toku predavanja i vježbi. 																																												

	<i>Dodatakna</i>
Napomene	



VY
D. Jure

UNIVERZITET U SARAJAVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP PSIHOLOGIJA SPORTA				
Šifra/kod	FIL PSI 462	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	4 ECTS
Ciklus studija	drugi	Semestar	prvi	Akademска godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Jadranka Kolenović Đapo, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 156 E-mail:jadranka.kolenovic-djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 145	Termin konsultacija	Dostupni na web stranici Filozofskog fakulteta UNSA	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2;	seminar _____;		vježbe	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Razvoj psihologije sporta i primjena psiholoških spoznaja na područje sporta. Odnos ličnosti i sporta. Značaj kognitivnih sposobnosti u sportu. Socijalna psihologija i sport. Motivacija i samopouzdanje u sportu. Uloga trenera. Komunikacija u sportu. Poremećaji hranjenja kod sportista. Psihološki činitelji u rehabilitaciji nakon ozljeda kod sportaša.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će dobiti temeljna znanja iz psihologije sporta, steći uvid u ulogu psiholoških činitelja u trenažnom procesu, sportskom uspjehu i neuspjehu, te se upoznati sa osnovnim principima savjetodavnog, edukativnog i istraživačkog rada sa sportašima.				
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti razviti kompetencija adekvatnog metoda pri procjeni ličnosti sportaša, te da će moći primijeniti spoznaje iz ovog područja u praksi. Prije svega očekuje se da će studenti biti potaknuti da razvijaju ovo područje i pokažu interes za izučavanje složenog života sportaša.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Orijentacijska sedmica.
2.	Psihologija sporta:ciljevi, zadaci, metode istraživanja
3.	Odnos ličnosti i sporta u različitim sportskim disciplinama. Ličnost uspješnih i vrhunskih sportaša. Primjena modela ličnosti u procjeni ličnosti sportaša.
4.	Kognitivne sposobnosti kod sportaša. Uloga pažnje
5.	Razine pobuđenosti u različitim sportovima i razvijanje strategija prilagodbe u stanju povišene ili snižene pobuđenosti
6.	Kognitivno-bihevioralne intervencije (gostujući predavač)
7.	Studentske prezentacije naučnih članaka iz oblasti koja je obrađivana
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Motivacija i samopouzdanje
10.	Socijalna psihologija i sport (komunikacija; uzročne atrubucije u sportu)
11.	Socijalna psihologija i sport (struktura i dinamika u ekipnim sportovima; utjecaj publike na uspjeh u sportu)
12.	Razvoj sportske ličnosti kod djece i mladih: uloga roditelja i trenera
13.	Psihološka priprema sportaša: praktični rad
14.	Psihobiologija sporta i vježbanja
15.	Druga polusemestralna provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

	18.
--	-----

	<p>Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu student može ostvariti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima; također, udovoljavajući kriteriju 55%. u konačnu ocjenu uračunavaju se i bodovi koje je student prikupio kroz druge aktivnosti tokom semestra.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cox, R. H. (2005). <i>Psihologija sporta: koncepti i primjene</i>. Naklada Slap: Jastrebarsko. 2. Bosnar., K., Balent., B. (2009). <i>Uvod u psihologiju sporta</i>. Priručnik za sportske trenere. Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu. <p><i>Dodatna</i></p> <p><i>Izvorni znanstveni i/ili stručni članci iz tekuće periodike.</i></p>

UNIVERZITET U SARAJAVU
FILOZOFSKI FAKULTET
SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	UVOD U SOCIJALNU PSIHOLOGIJU				
Šifra/kod	Fil PSI 313	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	prvi	Semestar	peti	Akademска godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime Kontakt podaci	Dr.sc Jadranka Kolenović Đapo, redovni profesor Kabinet: 156 E-mail:jadranka.kolenovic-djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 145	Termin konsultacija	ponedjeljak: 10:00-12:00 srijeda: 10:00-12:00 petak: 12:00-13:00	
Saradnik	Ime i prezime Kontakt podaci	Dr.sc Nina Hadžiahmetović, docent Kabinet: 18 (psihološki laboratorij) E-mail: n.hadzhiahmetovic@gmail.com Telefon: 253 110	Termin konsultacija	ponedjeljak 11 - 16	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija izučavaju se sljedeće nastavne cjeline: Predmet i razvoj socijalne psihologije. Razvoj socijalne psihologije i ključna područja istraživanja. Definicija socijalne psihologije. Metode istraživanja u socijalnoj psihologiji. Etička pitanja u socijalno-psihološkim istraživanjima. Socijalna zavisnost i socijalni utjecaji. Socijalni motivi. Agensi socijalizacije. Oblici socijalnog utjecaja i socijalnog pritiska. Socijalna facilitacija. Deindividualizacija. Konformizam. Pokoravanje autoritetu. Kooperativnost sa autoritetom.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je razumijevanje socijalnog konteksta pojedinca i njegovog odnosa prema kontekstu. Također, cilj je podučiti studente klasičnim istraživanjima o socijalnom utjecaju koja su revolucionizirala spoznaje u socijalnoj psihologiji. Pored toga, cilj je i podučiti studente istraživačkim metodama u socijalnoj psihologiji i adekvatnom izboru metode koja će odgovoriti na socijalno-psihološki problem.				
Ishodi učenja	Studenti bi trebali steći opći uvid u socijalne uzroke, socijalnu determiniranost i socijalne posljedice čovjekovog funkciranja, te osnovne teorijske i metodološke pristupe njihovom znanstvenom proučavanju. Konkretno, studenti bi trebali razviti vještine prepoznavanja neželjenih oblika socijalnih utjecaja, te razviti strategije otpornosti prema njima.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Orijentacijska sedmica. Predmet i zadaci socijalne psihologije.
2.	Definicije socijalne psihologije. Povijest socijalne psihologije. Socijalna psihologija i druge znanosti.
3.	Metodologija u socijalnoj psihologiji. Opažanje. Ograničenja metoda opažanja.
4.	Korelacijska metoda. Prednosti i ograničenja.
5.	Eksperimentalni pristup. Etička pitanja u socijalnoj psihologiji.
6.	Razvojna socijalna psihologija.
7.	Oblici socijalnog utjecaja i socijalnog pritiska.
8.	Prva semestralna provjera znanja studenata
9.	Pokoravanje autoritetu.
10.	Konformizam.
11.	Socijalni utjecaj i socijalno ponašanje.
12.	Luciferov efekat.
13.	Kooperativnost sa autoritetom.
14.	Socijalni motivi.
15.	Druga semestralna provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	predavanja, diskusije (predavanja i vježbe), analitički i demonstracioni pristup, video prezentacije izvornih eksperimenata iz socijalne psihologije																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">R. br.</th><th style="text-align: center; padding: 5px;">Elementi praćenja</th><th style="text-align: center; padding: 5px;">Broj bodova</th><th style="text-align: center; padding: 5px;">Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">1.</td><td style="padding: 5px;">Prezentacija socijalnog uticaja kroz slučaj</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">10</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">10</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">2.</td><td style="padding: 5px;">Socijalni uticaj: esejistički prikaz filma</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">10</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">10</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">3.</td><td style="padding: 5px;">Prvi parcijalni ispit – pisana provjera znanja</td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;">30</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">4.</td><td style="padding: 5px;">Završni ispit – pisana provjera znanja</td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;">50</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td></tr> <tr> <td style="text-align: right; padding: 5px;"></td><td style="text-align: right; padding: 5px;">Ukupno: _____ bodova</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">100%</td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizu slučaja • analizu filma sa aspekta socijalnog uticaja • parcijalni ispit • završni ispit 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prezentacija socijalnog uticaja kroz slučaj	10	10	2.	Socijalni uticaj: esejistički prikaz filma	10	10	3.	Prvi parcijalni ispit – pisana provjera znanja		30	4.	Završni ispit – pisana provjera znanja		50										Ukupno: _____ bodova	100%	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Prezentacija socijalnog uticaja kroz slučaj	10	10																														
2.	Socijalni uticaj: esejistički prikaz filma	10	10																														
3.	Prvi parcijalni ispit – pisana provjera znanja		30																														
4.	Završni ispit – pisana provjera znanja		50																														
	Ukupno: _____ bodova	100%																															
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:																																
	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R. (2005). <i>Socijalna psihologija</i>. Zagreb: Mate (poglavlja 1, 2 i 8) 2. Hewstone, M., Stroebe, W. (2003). <i>Socijalna psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. (str. 345-380, poglavje Socijalni utjecaji u malim grupama). 																																

	<p>3. Pennington, D. C. (1997). <i>Osnove socijalne psihologije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. (str. 34 – 56, poglavlje Socijalizacija: Rane godine; str. 57 – 81, poglavlje Socijalizacija II: Proces koji traje cijeli život; str. 244 – 271, poglavlje Društveni uticaj)</p> <p><i>Dodatak:</i></p> <p>Izvorni članci iz tekuće znanstvene periodike</p>
Napomene	

Holender
 D. Mac
 Holender

UNIVERZITET U SARAJAVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	UVOD U PSIHOLOGIJU LIČNOSTI						
Šifra/kod	Fil PSI 311	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6		
Ciklus studija	prvi	Semestar	peti	Akademска godina	2020/2021		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta							
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Jadranka Kolenović Đapo, redovni profesor					
	Kontakt podaci	Kabinet: 156 E-mail:jadranka.kolenovic-djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 145	Termin konsultacija	ponedjeljak: 10:00-12:00 srijeda: 10:00 -12:00 petak: 12:00-13:00			
Saradnik	Ime i prezime	Dr. sc Nina Hadžiahmetović, docent					
	Kontakt podaci	Kabinet: 18 (psihološki laboratorij) E-mail: n.hadziahmetovic@gmail.com Telefon: 253 110	Termin konsultacija	ponedjeljak 11 – 16			
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____; vježbe 2						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Definiranje ličnosti i domene izučavanja ličnosti. Izvori podataka ličnosti i istraživačke metode u psihologiji ličnosti. Kriteriji razlikovanja i vrednovanja teorija ličnosti. Klasične teorije ličnosti: psihanalitički i neoanalitički pristup. Obrambeni mehanizmi ličnosti.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je stjecanje znanja o različitim tumačenjima ličnosti i mogućoj primjeni pojedinih teorija. Također, cilj je podučiti studente klasičnim teorijama ličnosti i razviti kritičko mišljenje u svjetlu novih spoznaja i nalaza istraživanja.						
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti na kraju imati uvid u različite teorijske pristupe u području psihologije ličnosti. Očekujemo razvijanje kompetencija adekvtnog metoda pri procjeni ličnosti. Očekujemo da će student biti u mogućnosti integrirati studije slučaja sa teorijama ličnosti; odnosno moći će primijeniti spoznaje teorija ličnosti u praksi.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Orijentacijska sedmica. Predmet i zadaci psihologije ličnosti.
2.	Definicije ličnosti. Različiti teorijski pristupi proučavanja ličnosti.
3.	Mjerenje ličnosti. Izvori podataka ličnosti. Evaluacija.
4.	Tradicionalne teorije.
5.	Psihodinamski pristup.
6.	Mehanizmi odbrane.
7.	Revizija psihodinamskog pristupa: individualna psihologija.
8.	Prva semestralna provjera znanja studenata
9.	Analitička teorija ličnosti
10.	Metode dubinske psihologije I
11.	Metode dubinske psihologije II
12.	Teorija ličnosti Ericha Fromma
13.	Teorija ličnosti Karen Horney
14.	Socio-psihološke teorije: teorija objektnih odnosa
15.	Evaluacija gradiva.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>predavanja, vježbe interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup</p>																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="419 489 1372 848"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Kritički osvrt na klasične teorije ličnosti</td><td>15</td><td>15</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Prvi parcijalni ispit - pisana provjera znanja</td><td></td><td>30</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Završni ispit - pisana provjera znanja</td><td></td><td>50</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Istraživanje</td><td>5</td><td>5</td></tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno:</td><td>bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentaciju o primjeni klasičnih teorija ličnosti na primjeru • semestralna provjera znanja • završni ispit • učešće u istraživanju 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Kritički osvrt na klasične teorije ličnosti	15	15	2.	Prvi parcijalni ispit - pisana provjera znanja		30	3.	Završni ispit - pisana provjera znanja		50	4.	Istraživanje	5	5	Ukupno:		bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Kritički osvrt na klasične teorije ličnosti	15	15																						
2.	Prvi parcijalni ispit - pisana provjera znanja		30																						
3.	Završni ispit - pisana provjera znanja		50																						
4.	Istraživanje	5	5																						
Ukupno:		bodova	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hall, K. S., Lindzey, G. (1983). <i>Teorije ličnosti</i>. Beograd: Nolit (poglavlja: 4. Jungova analitička teorija (str. 122-160); 5: Sociopsihološke teorije: Adler, Fromm i Horney str. 161 - 181) 2. Larsen, R. J., Buss, D. M. (2008). <i>Psihologija ličnosti: domene znanja o ljudskoj prirodi</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. (poglavlje 1: Uvod: str. 1-57; poglavljje 3: Intrapsihička domena 270-336 (bez potpoglavlja Motivi i ličnost). <p><i>Dodata</i> Kolenović – Đapo, J., Drače, S., Hadžiahmetović, N. (2015). <i>Psihološki mehanizmi obrane. Teorijski pristupi, klasifikacija i vodič za vježbe</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. (poglavlje: Klasifikacija i funkcija odbrambenih mehanizama)</p>																								
Napomene																									

A handwritten signature of the professor, followed by the handwritten signature of the student.



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PONAŠANJE POTROŠAČA						
Šifra/kod	FIL-PSI-469	Status (obavezni ili izborni)	IZBORNİ	ECTS	4		
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2018/2019		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA						
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	Dženana Husremović					
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E-mail:dzenana.husremovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija	Četvrtak od 16 - 17			
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja	seminar 1;	vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Suvremeni pristupi poslovanju stavlju veliku važnost na razumijevanje perspektive potrošača, odnosno korisnika. Iako smo svi potrošači i imamo implicitne ideje o potrošačkim ponašanjima, one nisu dovoljne za naučno, sistematsko razumijevanje potrošača niti za dizajeniranje intervencija kojima se potrošači privlače ka određenoj robi ili usluzi. U okviru predmeta „Ponašanje potrošača“ u fokusu će biti primjena ranije stečenih znanja iz područja fundamentalne psihologije na razumijevanje kako i zašto ljudi biraju, koriste i procjenjuju robe i usluge. Tokom kolegija kroz iskustveno učenje studenti često zauzimaju dvije perspektive: stručnjaka psihologa u organizaciji i perspektivu potrošača kako bi bolje razumjeli ponašanja i kako bi mogli dizajnirati intervencije kojima se povećava privlačenje potrošača / klijenata. U okviru kursa naglasak se stavlja i na promocije važnih socijalnih ideja kojima se doprinosi podizanju kvaliteta života ljudi u lokalnim zajednicama.						
Cilj kolegija/	Podučiti studente:						

nastavnog predmeta	<ol style="list-style-type: none"> Ključnim teorijama i važnim istraživanjima povezanim sa ponašanjima potrošača Primjeni koncepata i teorija u razvijanju i evaluaciji promotivnih strategija Vještinama dizajniranja i provođenja projekata iskustvenog učenja, te komunikacijskim i prezentacijskim vještinama
Ishodi učenja	<p>Na kraju ovog kolegija studenti će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> Analizirati individualne, grupne i kulturne faktore koji utiču na ponašanja potrošača Primjeniti stečena znanja na terenu tokom provođenja projekta iskustvenog učenja i pisanja izvještaja Analizirati reklamne kampanje (reklame) prema individualnim, grupnim i kulturnim faktorima na koje one apeliraju Vješto prezentirati svoje rade pred kolegama Kompetentno promovirati i zagovarati važnost učešća psihologa u dizajniranju, provođenju i evaluacijama proizvoda, usluga i promotivnih kampanja

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta

Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	<p>SEMINAR: Uvod – ponašanje potrošača kao akademska disciplina i primjenjena znanost VJEŽBE: Model ponašanja potrošača i varijable koje utiču na potrošačka ponašanja #Zadatak 1: 6 principa dobrog oglašavanja</p>
2.	<p>SEMINAR: Istraživačke metode VJEŽBE: Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja</p>
3.	<p>SEMINAR: Segmentacija tržišta VJEŽBE: Segmenti BiH tržišta</p>
4.	<p>SEMINAR: Što motivira potrošače? VJEŽBE: Prezentacija članka iz Ponašanja potrošača Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja</p>
5.	<p>SEMINAR: Koje osobine ličnosti treba uzeti u obzir prilikom definiranja ponašanja potrošača? VJEŽBE: Prezentacija članka iz Ponašanja potrošača Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja</p>
6.	<p>SEMINAR: Kako prodavači koriste znanje o percepciji u modeliranju ponašanja kupaca? VJEŽBE: Prezentacija članka iz Ponašanja potrošača Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja</p>
7.	<p>SEMINAR: Učenje VJEŽBE: Prezentacija članka iz Ponašanja potrošača Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja</p>
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata – prvi parcijalni ispit
9.	SEMINAR: Formiranje i mijenjanje stavova kod potrošača

	VJEŽBE: Prezentacija članka iz Ponašanja potrošača Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja
10.	SEMINAR: Komunikacija sa potrošačima VJEŽBE: Prezentacija članka iz Ponašanja potrošača Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja
11.	SEMINAR: Referentne grupe i uticaj porodice na potrošačka ponašanja VJEŽBE: Prezentacija članka iz Ponašanja potrošača Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja
12.	SEMINAR: Društvena klasa VJEŽBE: Prezentacija članka iz Ponašanja potrošača Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja
13.	SEMINAR: Kultura i subkultura VJEŽBE: Prezentacije grupnog projekta Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja
14.	SEMINAR: Doношење odluka o kupovini VJEŽBE: Prezentacije grupnog projekta Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata - drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Studentske prezentacije Rad u parovima Diskusije u malim grupama Diskusije u velikim grupama Kooperativno učenje Terenski rad – projekti
--	---

	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td><td>Zadatak „6 principa u oglašavanju“</td><td>10</td><td>10</td></tr> <tr> <td></td><td>Prezentacije članka</td><td>10</td><td>10</td></tr> <tr> <td></td><td>Grupni projekat – Iskustveno učenje</td><td>30</td><td>30</td></tr> <tr> <td></td><td>Prva polusemestralna provjera znanja</td><td>25</td><td>25</td></tr> <tr> <td></td><td>Druga polusemestralna provjera znanja</td><td>25</td><td>25</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td>Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>1. Aktivnost na nastavi Od studenata se očekuje da pročitaju za nastavu poglavlje koje se obrađuje kako bi mogli sudjelovati aktivno u diskusiji. Aktivnost na nastavi biće bodovana od 2. do 11. sedmice sa 1% (ukupno 10%).</p> <p>2. 6 principa u oglašavanju Ovaj zadatak treba da upozna studente sa 6 principa oglašavanja datih u prvom poglavljju knjige „Made to Stick“. Zadatak studenata je da odaberu jednu reklamu za koju smatraju da je osvojila publiku, te da je analiziraju i napišu izvještaj na koji način je ta reklama iskoristila 6 principa oglašavanja. U izvještaju treba da navedu link na kojem se nalazi reklama. Na osnovu analize treba da pripreme petominutnu prezentaciju (koja uključuje i gledanje reklame) za čas vježbi. Bodovi: 5 - svi principi objašnjeni i jasno diskutirani 4 - većina principa objašnjena i jasno diskutirana 3 - većinom jasno, ali ima grešaka (nejasne rečenice, neprecizne formulacije, pogreške u zaključivanju) 2 - minimalno jasno 1 - Nejasno napisano 0 - Nije predan rad Prezentacijske vještine – maksimalno 5 bodova, kvalitetu prezentacije ocjenjuju studenti prema kriterijima određenim od strane nastavnika</p> <p>3. Prezentacija članka Studenti će biti podijeljeni u grupe i svaka grupa će imati zadatak da pročita i prezentira članak iz područja Ponašanja potrošača. Osim toga, treba da pripreme tri pitanja o kojima će voditi diskusiju sa svojim kolegama. Pripremu i kvalitetu diskusije ocjenjuju studenti sa maksimalno 10 bodova.</p> <p>4. Grupni projekat – iskustveno učenje Ovaj zadatak treba da pomogne studentima u upoznavanju alata za iskustvena praćenja. Zadatak uključuje terenske posjete prodavnici ili organizaciji koja pruža usluge, praćenje i prezentaciju rezultata pred ostalim kolegama. Studenti rade u grupama. Svaka grupa će izabrati neku vrstu prodaje ili uslugu (npr. picerija, prodaja elektronike, zdravstvena ustanova,...). Zatim će odabrat dva mesta – jedno sa dobrim i drugo sa lošim iskustvom klijenata. Grupa će zatim posjetiti obje lokacije i opažati prema zadanim parametrima. Svaka grupa se može organizirati kako želi, međutim moraju bilježiti vrijeme opažanja za</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)		Zadatak „6 principa u oglašavanju“	10	10		Prezentacije članka	10	10		Grupni projekat – Iskustveno učenje	30	30		Prva polusemestralna provjera znanja	25	25		Druga polusemestralna provjera znanja	25	25						Ukupno: 100 bodova	100%	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
	Zadatak „6 principa u oglašavanju“	10	10																														
	Prezentacije članka	10	10																														
	Grupni projekat – Iskustveno učenje	30	30																														
	Prva polusemestralna provjera znanja	25	25																														
	Druga polusemestralna provjera znanja	25	25																														
	Ukupno: 100 bodova	100%																															

	<p>svakog člana grupe i svaka grupa treba da ima minimum 10 sati opažanja. Grupa priprema zajednički izvještaj prema uputama nastavnika. Završen izvještaj se predaje u 11. sedmici nastave. Prezentacije će biti organizirane u zadnje dvije sedmice nastave. Maksimalan broj bodova koje studenti mogu da dobiju je 20 i to prema kriterijima datim kroz rubrike koje je pripremio nastavnik.</p> <p>5. Polusemestralne provjere znanja (8. i 15. sedmica)</p> <p>Studenti u toku semestra imaju dvije polusemestralne provjere znanja kojima su obavezni prisustvovati. Smatra se da je student savladao gradivo ispitivano parcijalnim ispitom ukoliko je ostvario 55% od ukupnog broja bodova. Ukoliko student ne zadovolji minimalnu prolaznu razinu na bilo kojem od dva parcijalna ispita, ponovo polaže taj dio gradiva u terminima završnih ispita.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Schiffman, L.G. i Kanuk L.L. (2004). Ponašanje potrošača. Naklada Mate 2. Robert Cialdini (2008), Influence: The Psychology of Persuasion. Harper-Collins e-book 3. Dan Ariely (2010), Predictably Irrational, Harper-Collins Publishers e-book <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.
Napomene	<p>Ponašanje na nastavi</p> <p>Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereni na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos sa nastavnikom, a koji je baziran na uzajamnom povjerenju i civiliziranom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.</p> <p>Akademski integritet i iskrenost</p> <p>Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dostaviti ili poslati tuđi akademski rad (seminar, esej ili bilo koji pisani rad)

	<p>kao svoj</p> <p>2. nabaviti, kupovati ili prihvatiti bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije</p> <p>3. ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije</p> <p>4. dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije</p> <p>5. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba</p> <p>6. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate</p> <p>7. pomagati drugom studentu u varanju tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti</p> <p>8. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajate neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata</p> <p>9. plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktnе znake navoda i izvor ili 2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja</p>
--	---

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "H. Šćepanović" above "M. Stojanović".



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	ODABRANE TEME IZ PRIMIJENJENE PSIHOLOGIJE				
Šifra/kod		Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	II
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvodenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dženana Husremović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E-mail:dzenana.husremovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija	Ponedjeljak 12- 13	
Saradnik	Ime i prezime	Katarina Mišetić			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail:katarina.misetic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 221	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;	seminar	vježbe		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Odabrane teme iz primijenjene psihologije predstavlja sastavni dio pedagoško – psihološko – didaktičko – metodičke grupe predmeta definiranih na nastavničkim smjerovima u svrhu sticanja nastavničkih kompetencija. Studenti se obučavaju da razumiju povezanost evih elemenata nastave – planiranja i programiranja, realizacije i vrednovanja postignuća. Poseban naglasak na kolegiju se stavlja na sticanje vještina interaktivnog podučavanja u svrhu postizanja odgojno – obrazovnih ishoda i mjerena postignuća u skladu sa definiranim ishodima. Studenti savladavaju vještine pripreme pisanih provjera postignuća, kao i metodologiju usmenog ispitivanja. U okviru kolegija studenti se obučavaju i kako da prepoznaju specifične potrebe i određene psihološke probleme kod učenika te kako da svoje aktivnosti modificiraju kako bi svi učenici imali podjednaku šansu za izgradnju potrebnih ključnih kompetencija. Na kolegiju se također raspravljaju i teme kao što je standard zanimanja za nastavničke profesije i uloga nastavnika kao zaposlenika ustanove za odgoj i obrazovanje.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Ciljevi ovog kolegija su:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Podučiti studente osnovnim konceptima mjerena u obrazovanju2. Razviti kod studenata vještine konstrukcije testova i organizacije usmenih ispitivanja koji pouzdano i valjano mjere postignuća učenika3. Podučiti studente kako prepoznati specifične potrebe učenika i prilagoditi svoj stil podučavanja kako bi se postigli željeni ishodi.				

Ishodi učenja	<p style="text-align: center;">Na kraju ovog kolegija studenti će:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pripremiti test objektivnog tipa sa zadacima ponuđenih odgovora i bez ponuđenih odgovora kojima se mjere definirani ishodi podučavanja 2. Pripremiti esejska pitanja i ocijeniti kvalitetu odgovora prema ranije utvrđenim kriterijima 3. Znati odrediti težinu zadataka, njihovu diskriminativnu valjanosti i povezanost sa ishodima 4. Razlikovati analitičko i holističko ocjenjivanje, te razumjeti važnost vrednovanja znanja u različitim fazama nastavnog procesa 5. Objasniti ponašajne znakove kod učenika koji ukazuju na potrebu za prilagođavanjem nastavnog procesa kako bi se postigli ishodi 6. Cijeniti i promovirati podučavanje i vrednovanje postignuća usmjereno na učenika i na ishode učenja

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	PREDAVANJA: Obrazovanje u 21.stoljeću – ključne kompetencije za učenike i nastavnike VJEŽBE: Samoevaluacija kompetencija
2.	PREDAVANJA: Strategije vrednovanja postignuća VJEŽBE: Ciljevi i ishodi
3.	PREDAVANJA: Pitanja objektivnog tipa I VJEŽBE: konstrukcija pitanja objektivnog tipa I <u>Prezentacijske vještine – priprema prezentacije za učenike</u>
4.	PREDAVANJA: Pitanja objektivnog tipa II VJEŽBE: konstrukcija pitanja objektivnog tipa II
5.	PREDAVANJA: Esejska pitanja – konstrukcija i ocjenjivanje kroz rubrike VJEŽBE: konstrukcija esejskih pitanja
6.	PREDAVANJA: Analiza zadataka VJEŽBE: Analiza zadataka
7.	PREDAVANJA: Koraci u pripremi i administriranju testa VJEŽBE: Koraci u pripremi testa
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata – prvi parcijalni ispit
9.	PREDAVANJA: Interaktivne metode podučavanja i priprema prezentacija

	VJEŽBE: Pripreme prezentacije
10.	PREDAVANJA: Individualne i razvojne karakteristike djece i omladine i njihova povezanost sa učenjem i podučavanjem – kognitivni, socijalni i emocionalni razvoj djece i omladine
11.	PREDAVANJE: Motivacija i učenje VJEŽBE: Šta su glavni motivatori za učenje? PREDAJA PRVE ZADAĆE
12.	PREDAVANJE: Psihosocijalni faktori važni za kvalitetno učenje i podučavanje VJEŽBE: Studije slučaja Predaja druge zadaće
13.	PREDAVANJE: Poteškoće u učenju i ponašanju kod djece i adolescenata VJEŽBA: Stvaranje klime prihvatanja i podrške PREDAJA DRUGE ZADAĆE
14.	PREDAVANJE: Psihološka dobrobit nastavnika – nastavnici kao emocionalna radna snaga VJEŽBE: Upravljanje konfliktima
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata - drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja Rad u parovima Diskusije u malim grupama Diskusije u velikim grupama Kooperativno učenje Terenski rad Posjete radnim organizacijama
---	--

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Aktivnost na nastavi</td><td>10</td><td>10</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Prva zadaća – priprema TESTA</td><td>20</td><td>20</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Druga zadaća – PRIPREMA PREZENTACIJE</td><td>10</td><td>10</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Prva provjera znanja</td><td>30</td><td>30</td></tr> <tr> <td>5.</td><td>Druga provjera znanja</td><td>30</td><td>30</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td>Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table>				R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	10	10	2.	Prva zadaća – priprema TESTA	20	20	3.	Druga zadaća – PRIPREMA PREZENTACIJE	10	10	4.	Prva provjera znanja	30	30	5.	Druga provjera znanja	30	30											Ukupno: 100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																					
1.	Aktivnost na nastavi	10	10																																					
2.	Prva zadaća – priprema TESTA	20	20																																					
3.	Druga zadaća – PRIPREMA PREZENTACIJE	10	10																																					
4.	Prva provjera znanja	30	30																																					
5.	Druga provjera znanja	30	30																																					
		Ukupno: 100 bodova	100%																																					
1. Aktivnost na nastavi	aktivno sudjelovanje u nastavnom procesu je važno za modeliranje budućeg nastavnog rada studenata nastavničkih smjerova. Aktivnost na nastavi u vidu učešća u diskusijama, rada u grupama i zajedničkim diskusijama biće bodovana od 3. do 13. sedmice nastave. Student može ostvariti maksimalno 10 bodova.																																							
2. Prva zadaća – konstrukcija testa znanja	Nakon završetka dijela nastave koji se odnosi na konstrukciju testova, studenti će odabrati jednu lekciju iz udžbenika za osnovnu ili srednju školu te na osnovu lekcije pripremiti niz pitanja sa dvije alternative, višestruke alternative, višestruke odgovore, pitanje sa povezivanjem, pitanja sa nadopunjavanjem te esejska pitanja sa katalogom odgovora. Osim toga, test treba da sadrži i naslov lekcije, te definirane odgojno obrazovne ishode. Testovi kojima se mijere postignuća na stranim jezicima treba da budu prevedeni na BHS, a tačni odgovori označeni ili upisani boldiranim slovima. Studenti za ovu zadaću mogu ostvariti maksimalno 20 bodova prema kriterijima koje definira nastavnik.																																							
3. Druga zadaća – priprema prezentacije	Kako je ispitivanje, odnosno vrednovanje znanja usko povezano sa ciljevima i ishodima podučavanja, te metodama podučavanja, studenti imaju zadatku da pripreme prezentaciju za jednu lekciju koju odaberu iz udžbenika za osnovnu ili srednju školu u kojoj će biti jasno definirani ciljevi i u kojoj će prezentirani materijal pratiti interaktivno podučavanje. Osim toga, prezentacija treba da bude pripremljena tako da poštuje osnovne principe pripremanja prezentacija. Studenti za ovaj zadatku mogu dobiti maksimalno 10 bodova koji se dodjeljuju prema kriterijima koje definira nastavnik.																																							
4. Polusemestralne provjere znanja (8. i 15. sedmica)	Studenti u toku semestra imaju dvije polusemestralne provjere znanja kojima su obavezni prisustvovati. Smatra se da je student savladao gradivo ispitivanu parcijalnim ispitom ukoliko je ostvario 55% od ukupnog broja bodova. Ukoliko student ne zadovolji minimalnu prolaznu razinu na bilo kojem od dva parcijalna ispita, ponovo polaže taj dio gradiva u terminima završnih ispita.																																							

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="vertical-align: top; width: 20%;">a) 10 (A)</td><td>- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</td></tr> <tr> <td>b) 9 (B)</td><td>- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</td></tr> <tr> <td>c) 8 (C)</td><td>- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</td></tr> <tr> <td>d) 7 (D)</td><td>- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</td></tr> <tr> <td>e) 6 (E)</td><td>- zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</td></tr> <tr> <td>f) 5 (F, FX)</td><td>- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr> </table>	a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;	b) 9 (B)	- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;	c) 8 (C)	- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;	d) 7 (D)	- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;	e) 6 (E)	- zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;	f) 5 (F, FX)	- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;												
b) 9 (B)	- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;												
c) 8 (C)	- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;												
d) 7 (D)	- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;												
e) 6 (E)	- zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;												
f) 5 (F, FX)	- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.												
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grgin T.(2001) Školsko ocjenjivanje znanja. Naklada Slap Jastrebarsko 2. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap <p><i>Dodatna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dodatni materijali obezbijeđeni od nastavnika 												
Napomene	<p>Ponašanje na nastavi</p> <p>Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereni na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos sa nastavnikom koji je baziran na uzajamnom povjerenju i ljubaznom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.</p> <p>Akademski integritet i iskrenost</p> <p>Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dostaviti ili poslati tuđi rad kao svoj 2. nabaviti, kupovati ili prihvati bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije 3. ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije 4. dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije 5. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba 6. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate 7. pomagati drugom studentu tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti 8. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajate neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata 9. plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktnе znake navoda i izvor ili 2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja 												



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA								
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PSIHOMETRIJA								
Šifra/kod	FIL-PSI-215	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	7				
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	II				
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	položen ispit iz predmeta Statistika u psihologiji 1 FIL-PSI- 112, Statistika u psihologiji 2 FIL-PSI-113								
Jezik izvođenja nastave	BHS								
Nastavnik	Ime i prezime	Dženana Husremović Kabinet: 106 E-mail:dzenana.husremovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144							
Saradnik	Ime i prezime								
Sedmični broj kontakt sati	Kontakt podaci	Termin konsultacija							
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	predavanja 2 seminar 0; vježbe 3								
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Podučiti studente: <ol style="list-style-type: none">1. Osnovnim postulatima mjerena u psihologiji2. Formiranju ukupnog uratka na psihološkim mjernim instrumentima i transformacijama rezultata na standardizirane skale3. Pouzdanosti kao mjernej karakteristici, određivanju i interpretaciji koeficijenata pouzdanosti u duhu Klasične testne teorije i Teorije generalizabilnosti								

Ishodi učenja	<p>Na kraju ovog kolegija studenti će:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Razlikovati direktna od indirektnih mjerena, te objasniti osnovne postulate i probleme vezane za indirektna mjerena 2. Određivati ukupne uratke na psihološkim mjernim i instrumentima i razlikovati parametre distribucije koji zavise od vrste transformacije 3. Objasniti pouzdanost kao mjeru karakteristiku i analizirati razlike između objašnjenja pouzdanosti u Klasičnoj testnoj teoriji i Teoriji generalizabilnosti 4. Znati odrediti i interpretirati koeficijente pouzdanosti, te predviđati intervale pouzdanosti u kojima se nalazi pravi rezultat ispitanika 5. Razviti vještina kritičkog čitanja i prezentiranja naučnih članaka 6. Razviti znanstveni stav o primjeni i interpretaciji psiholoških testiranja
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta

Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	PREDAVANJA: Uvod u teoriju mjerena u psihologiji i historijski pregled razvoja testiranja VJEŽBE: Osnovni statistički pojmovi; Regresijska analiza, Normalizacija rezultata
2.	PREDAVANJA: Određenje i upotreba testa kao psihološkog mjernog instrumenta VJEŽBE: Vektori, matrice i matrični račun
3.	PREDAVANJA: Vrste testova i vrste pitanja VJEŽBE: Konstrukcija pitanja za testove
4.	PREDAVANJA: Transformacije i norme VJEŽBE: Transformacija testnih rezultata, Konstrukcija pitanja za testove
5.	PREDAVANJA: Testni rezultati i njihovo izračunavanje – osnovni statistički koncepti VJEŽBE: Linearne kombinacije I; Prezentacije članka Kviz: transformacija testnih rezultata
6.	PREDAVANJA: Formiranje ukupnog uratka na testu VJEŽBE: Linearne kombinacije II; Prezentacije članka
7.	PREDAVANJA: Norme – definicija, vrste i koraci u izradi normi VJEŽBE: Korelacija i kovarijanca
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata – prvi parcijalni ispit
9.	PREDAVANJA: Pouzdanost kao metrijska karakteristika – klasična testna teorija VJEŽBE: Pouzdanost – klasična testna teorija; Prezentacije članka
10.	PREDAVANJA: Pogreške mjerena VJEŽBE: Koeficijenti pouzdanosti I; Prezentacije članka
11.	PREDAVANJA: Načini ocjenjivanja pouzdanosti mjerena VJEŽBE: Koeficijenti pouzdanosti II, Prezentacije članka
12.	PREDAVANJA: Interpretacije koeficijenata pouzdanosti i korekcije zbog pogreške VJEŽBE: Regresijski model pouzdanosti I Kviz: koeficijenti pouzdanosti

13.	PREDAVANJA: Kritika klasične testne teorije i Teorija generalizabilnosti VJEŽBE: Regresijski model pouzdanosti II; Prezentacije članka
14.	PREDAVANJA: Teorija generalizabilnosti VJEŽBE: Teorija generalizabilnosti
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata - drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja Studentske prezentacije Individualni rad Diskusije u malim grupama Diskusije u velikim grupama Kooperativno učenje																																				
	Praćenje rada studenata se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Kritički osvrt na članak i prezentacije</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Druga polusemestralna provjera znanja</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td><td colspan="2" style="text-align: right;">100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kritički osvrt na članak Studenti će u grupama dobiti pregledni ili istraživački članak koji se odnosi na mjerjenje u psihologiji. Priprediće kritički osvrt na članak i prezentaciju za svoje kolege. Za kritički osvrt svi članovi grupe mogu dobiti 5 bodova, a za prezentaciju 5 bodova koju ocjenjuju njihove kolege studenti. 2. Polusemestralne provjere znanja Na dvije polusemestralne provjere znanja studenti demonstriraju vještine rješavanja praktičnih zadataka iz područja matričnog računa, formiranja uratka, transformacije rezultata i određivanja i interpretacije pouzdanosti. Na svakom 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Kritički osvrt na članak i prezentacije	10	10	2.	Prva polusemestralna provjera znanja	25	25	3.	Druga polusemestralna provjera znanja	25	25	4.	Završni ispit	50	50	5.												Ukupno: 100 bodova		100%	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Kritički osvrt na članak i prezentacije	10	10																																		
2.	Prva polusemestralna provjera znanja	25	25																																		
3.	Druga polusemestralna provjera znanja	25	25																																		
4.	Završni ispit	50	50																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova		100%																																			

	<p>polusemestralnom ispitu studenti mogu osvojiti maksimalno 25 bodova.</p> <p>Ukupan broj bodova koje student može da stekne kroz kvizove i polusemestralne provjere znanje iznosi 50. Smatra se da je student stekao potrebne kompetencije razumijevanja i rješavanja praktičnih zadataka ukoliko je iz ova dva segmenta ostavrio najmanje 26 bodova. Ukoliko student ostvari manje od 26 boda ima priliku da to nadoknadi kroz kompenzacijске zadatke na kojima može ostvariti dodatnih 10%. Ukoliko student ne uspije da ostvari 26 bodova ni sa kompenzacijskim zadacima smatra se da nije zadovoljio kriterije minimalne prolazne razine.</p> <p>3. Završni ispit</p> <p>Završnim ispitom se ocjenjuje konceptualno razumijevanje i primjena (interpretacije i evaluacija). Smatra se da je student položio završni ispit ukoliko ostvari 55% od ukupnog broja bodova. Ukoliko student ne ostvari minimalnu prolaznu razinu od 55% smatra se da nije zadovoljio kriterije za polaganje ispita.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bukvić, A. (1988). <i>Načela izrade psiholoških testova</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Beograd 2. Fajgelj, S. (2003) <i>Psihometrija. Metod i teorija psihološkog mjerjenja</i>. Centar za primijenjenu psihologiju Beograd 3. Husremović, Dž. (2016) <i>Osnove psihometrije za studente psihologije</i>. Filozofski fakultet u Sarajevu 4. Krković, A. (1978). <i>Elementi psihometrije</i>. Zagreb: SN Liber. 5. Krković, A., Momirović, K., Petz, B. (1966). <i>Odabrana poglavlja iz psihometrije i neparametrijske statistike</i>. Zagreb: Društvo psihologa Hrvatske i Republički zavod za zapošljavanje. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike 2. Urbina, S. (2004) <i>Essentials of Psychological Testing</i>. John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey 3. Furr, M i Bacharach ,V.R. (2013) <i>Psychometrics</i>. Sage Publications
Napomene	<p>Ponašanje na nastavi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereni na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos sa nastavnikom koji je baziran na uzajamnom povjerenju i ljubaznom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju. Student treba da ima potrebne materijale i pribor koji će se koristiti

na nastavi. Pisanje zabilješki je visoko preporučeno jer na taj način student već na nastavi interpretira i konstruira svoje znanje. Za nastavu je potrebno obezbijediti i materijale koji su korišteni za pripremu za nastavu.

Akademski integritet i iskrenost

Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:

1. dostaviti ili poslati tuđi rad kao svoj
2. nabaviti, kupovati ili prihvati bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije
3. ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije
4. dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije
5. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba
6. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate
7. pomagati drugom studentu tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti
8. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajate neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata
9. plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktnе znake navoda i izvor ili 2) parafrasirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja

Husenovic
D. Ture
Molendijk



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	MOTIVACIJA I RADNO PONAŠANJE				
Šifra/kod	FIL-PSI-517	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	II
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dženana Husremović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E-mail:dzenana.husremovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija	Četvrtak od 11 – 12	
Saradnik	Ime i prezime	Mirna Marković			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E-mail: mirna.markovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253144	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 10.00 – 13.00	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Motivacija i radno ponašanje studenti se uvode u područje organizacijskih ponašanja, psihosocijalnih faktora na radnom mjestu i njihovom vezom sa kvalitetom rada i dobrobiti zaposlenika, te stiču vještine dijagnostike i predviđanja promjena u organizacijskom okruženju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi ovog kolegija su: <ol style="list-style-type: none">1. Podučiti studente osnovnim teorijama motivacije i motivacijskim strategijama koje doprinose većoj angažiranosti, vezanosti i efektivnosti rada2. Obučiti studente za korištenje dijagnostičkih metoda i tehnika u organizacijama3. Podučiti studente modelima odnosa faktora na poslu i varijabli ishoda kao				

	što su radni učinak, stavovi prema radu i dobrobit radnika.
Ishodi učenja	<p>Na kraju ovog kolegija studenti će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> Analizirati razlike i sličnosti između sadržajnih i procesnih teorija motivacije, te interpretirati konkretnе organizacijske primjere iz perspektive teorija motivacije Razumjeti povezanost faktora na poslu i organizacijskim ponašanjima i stavovima prema radu, te dizajnirati osnovne intervencijske postupke kojima se doprinosi povećanju kvaliteta rada i dobrobiti radnika Primjeniti vještine prikupljanja podataka i donositi zaključke o odnosima ispitivanih varijabli u svrhu organizacijske dijagnostike i prognostike

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	<p>PREDAVANJA: Motivacija za rad i radno ponašanje – određenje i definicije bitnih elemenata dobrobiti radnika i oblika radnih ponašanja SEMINAR: Ljudi čine organizaciju! VJEŽBE: Zašto je važan predmet Motivacija i radno ponašanje?</p>
2.	<p>PREDAVANJA: Sadržajne teorije motivacije za rad SEMINAR: Organizacija rada u okviru seminara – I dio (<i>formiranje timova, preciznije definiranje radnih uloga unutar tima, diskusija o uzajamnim očekivanjima</i>) VJEŽBE: Šta očekujem od prvog radnog mjesa: anticipatori psihološki ugovor i „<i>reality check</i>“</p>
3.	<p>PREDAVANJA: Procesne teorije motivacije za rad SEMINAR: Organizacija rada u okviru seminara – II dio (<i>preciznije definiranje očekivanja uključujući vremenski okvir za realizaciju aktivnosti, dinamiku rada i sadržaj aktivnosti; odabir generalnih tema koje će biti obrađivanje u okviru seminara.</i>) VJEŽBE: Prepoznavanje generacijskih razlika na radnom mjestu - put ka harmonizaciji radnih odnosa ili generiranju konflikata u organizaciji?</p>
4.	<p>PREDAVANJA: Strategije motiviranja radnika – oblici materijalnih i nematerijalnih oblika nagrađivanja SEMINAR: Konsultativne aktivnosti – I dio VJEŽBE: Studija slučaja - upoznavanje sa samom metodom, ciljevima i očekivanim ishodima realizacije ovog studentskog zadatka – primjer studije slučaja 1</p>
5.	<p>PREDAVANJA: Što čini osobu dobrim radnikom? Modeli odnosa faktora na radnom mjestu i varijabli kvaliteta rada i dobrobiti radnika SEMINAR: Konsultativne aktivnosti – II dio VJEŽBE: Studija slučaja – upute za planiranje i realizaciju studije slučaja – primjer</p>

	studije slučaja 2
6.	<p>PREDAVANJA: Rukovođenje – teorije rukovođenja i njihove praktične implikacije u organizacijama</p> <p>SEMINAR: Prezentacija i diskusija – I dio</p> <p>VJEŽBE: Transformacijsko i transakcijsko rukovođenje – što razlikuje transformacijske vođe od ostalih</p>
7.	<p>PREDAVANJA: Timski rad – izgradnja tima i rad u timu</p> <p>SEMINAR: Prezentacija i diskusija – II dio</p> <p>VJEŽBE: Šta timove čini efikasnim? – refleksija na dosadašnje iskustvo timskog rada u obrazovnom i izvanobrazovnom kontekstu.</p>
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata – prvi parcijalni ispit
9.	<p>PREDAVANJA: Zlostavljanje na radnom mjestu – oblici i identifikacija</p> <p>SEMINAR: Povjerenje u radnoj organizaciji</p> <p>VJEŽBE: Povjerenje i spremnost na prihvatanje promjena u radnoj organizaciji.</p>
10.	<p>PREDAVANJA: Stavovi prema radu kao varijable ishoda</p> <p>SEMINAR: Odanost organizaciji i odanost brendu poslodavca</p> <p>VJEŽBE: Redefiniranje odanosti zaposlenih kao nusefekat novih metafora karijernog razvoja.</p>
11.	<p>PREDAVANJA: Radne vrijednosti</p> <p>SEMINAR: Kada zaposlenik postaje članom radne organizacije? Inkompatibilnost na radnom mjestu – vrijednosti i cijevi</p> <p>VJEŽBE: Ponuda paketa vrijednosti za zaposlene (engl. Employer Value Proposition; EVP); Kreiranje pozitivnog iskustva zaposlenih (engl. <i>Employee experience</i>)</p>
12.	<p>PREDAVANJA: Stres na radnom mjestu</p> <p>SEMINAR: Prediktori stresa na radnom mjestu – samostalni rad na zadatku</p> <p>VJEŽBE: Dizajniranje organizacijskih intervencija za smanjenje stresa – istraživanje primjera dobrih praksi</p>
13.	<p>PREDAVANJA: Kontraproduktivna radna ponašanja – povlačenja, fluktuacija i apsentizam</p> <p>SEMINAR: Sadržajna i funkcionalna povezanost aktivnosti na seminaru i na vježbama - diskusija</p> <p>VJEŽBE: Prezentacije studije slučaja – I dio</p>
14.	<p>PREDAVANJA: Moć i politika - organizacijska politička ponašanja</p> <p>SEMINAR: Organizacijska politička ponašanja kao medijator u odnosu emocionalne inteligencije i zadovoljstva poslom</p> <p>VJEŽBE: Prezentacije studije slučaja – II dio</p>
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata - drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p> <p>Predavanja Rad u parovima Diskusije u malim grupama Diskusije u velikim grupama Kooperativno učenje Terenski rad</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Aktivnosti na seminarima</td><td>10</td><td>10</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Priprema, provođenje i prezentiranje Studije slučaja</td><td>30</td><td>30</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Prva polusemestralna provjera znanja</td><td>30</td><td>30</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Druga polusemestralna provjera znanja</td><td>30</td><td>30</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td>Ukupno: 100 bodova</td><td></td><td>100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnosti na seminarima	10	10	2.	Priprema, provođenje i prezentiranje Studije slučaja	30	30	3.	Prva polusemestralna provjera znanja	30	30	4.	Druga polusemestralna provjera znanja	30	30										Ukupno: 100 bodova		100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivnosti na seminarima	10	10																														
2.	Priprema, provođenje i prezentiranje Studije slučaja	30	30																														
3.	Prva polusemestralna provjera znanja	30	30																														
4.	Druga polusemestralna provjera znanja	30	30																														
	Ukupno: 100 bodova		100%																														
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnosti na seminarima - 10% <p>Ciljevi seminara su sljedeći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omogućiti studentima da pročitaju relevantne tekstove i tako prošire svoje znanje o temama koje se obrađuju u predmetu • Razvijati vještine kritičke analize pročitanih tekstova • razvijanje vještina timskog rada • razvijanje prezentacijskih vještina • razvijanje vještine procjenjivanja kvaliteta rada <p>Na seminarima su studenti raspoređeni u timove. Zadaci tokom prve tri sedmice nastave su: (1) <i>formiranje timova</i>; (2) <i>preciznije definiranje radnih uloga unutar tima</i>, (3) <i>diskusija o uzajamnim očekivanjima (između timova, s jedne strane, i nastavnica, s druge strane) u kontekstu realizacije seminara</i> (4) <i>preciznije definiranje očekivanja</i> (uključujući vremenski okvir za realizaciju aktivnosti, dinamiku rada i sadržaj aktivnosti); (5) <i>odabir generalih tema koje će biti obrađivanje u okviru seminara</i>.</p> <p>Tokom narednih sedmica realiziraju se konsultativne aktivnosti (analiza referentnih članaka i druge dostupne literature, evaluacija prethodnog perioda rada i usklađivanje daljnih aktivnosti u skladu sa tim) te prezentacije timova u skladu sa unaprijed dogovorenom dinamikom.</p> <p>Seminar je osmišljen tako da je sadržajno (funkcionalno) povezan za dijelom aktivnosti koje se realiziraju u okviru vježbi, specifično sa zadatkom <i>Studija slučaja</i>.</p>																																

	<p>2. Priprema, provođenje i prezentacija studije slučaja</p> <p>Studenti će zajedno sa nastavnikom i saradnikom dogovoriti temu i pripremiti kompetentno provođenje studije slučaja. Tokom semestra, studenti će prikupiti podatke, obraditi ih i napisati izvještaj za koji mogu dobiti maksimalno 20 bodova. Na kraju semestra studenti će prezentirati svoje istraživanje, a za samu prezentaciju mogu dobiti maksimalno 10 bodova.</p> <p>3. Polusemestralne provjere znanja (8. i 15. sedmica)</p> <p>Studenti u toku semestra imaju dvije polusemestralne provjere znanja kojima su obavezni prisustvovati. Smatra se da je student savladao gradivo ispitivano parcijalnim ispitom ukoliko je ostvario 55% od ukupnog broja bodova. Ukoliko student ne zadovolji minimalnu prolaznu razinu na bilo kojem od dva parcijalna ispita, ponovo polaže taj dio gradiva u terminima završnih ispita.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bahtijarević-Šiber, F. (1999). <i>Management ljudskih potencijala</i>. Zagreb: Golden marketing, (poglavlje IV/12,13, 14; VI/18,19). 2. Robbins, S.P., Judge,T.A (2009). <i>Organizacijsko ponašanje</i>. Naklada Mate d.o.o.Zagreb (poglavlja 10,12, 13 i 14).
Literatura	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muchinsky, P.M. (2000). <i>Psychology applied to work</i> (6th ed). Belmont, CA: Wadsworth. (poglavlja 2, 3, 4, 5, 6 i 7). 2. Dunnette, M.D. i Hough, L.M. (eds.) (1991). <i>Handbook of industrial and organizational psychology</i> (volume 2). Palo Alto, CA: Consulting Psychologists Press. 3. Stranks,J.(2005). <i>Stress at work.Management and Prevention</i>. Oxford:Elsevier 4. Campbell,J.Q., Murphy, L.R., and Hurell,J.J.(eds.) (1997) <i>Stress and well-being at work:assessment and interventions for occupational mental health</i>. Americal Psychological Association 5. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.
Napomene	<p>Ponašanje na nastavi</p> <p>Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereni na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni</p>

odnos sa nastavnikom koji je baziran na uzajamnom povjerenju i ljubaznom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.

Akademski integritet i iskrenost

Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:

1. dostaviti ili poslati tudi rad kao svoj
2. nabaviti, kupovati ili prihvati bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije
3. ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije
4. dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije
5. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba
6. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate
7. pomagati drugom studentu tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti
8. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajate neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata
9. plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktnе znake navoda i izvor ili 2) parafrasirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja

H. Šćepanović
D. Milić
M. Čolčić



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta



Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL PSI 114	Naziv predmeta: Psihologija učenja				
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 1	Broj ECTS kredita: 5		
Status: obavezni		Ukupan broj sati: Predavanja: 1 Seminari: 1			
Odgovorni nastavnik/ici	dr. Nermin Đapo, redovni profesor				
Preduslov za upis:	Nema				
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente s različitim pristupima i teorijama učenja kao i različitim oblicima učenja. Nadalje, upoznati studente s primjenom principa učenja u različitim oblastima psihologije, drugih nauka i u svakodnevnom životu. Kod studenata razviti kritički i etički pristup problemima učenja.				
Tematske jedinice:	Teorijski pristupi učenju, definicije i vrste učenja Utiskivanje i habituacija Asocijacionizam Klasično i instrumentalno uvjetovanje Kognitivne teorije učenja Socijalne teorije učenja Implicitno i eksplicitno učenje Noviji pristupi u razumijevanju učenja				
Ishodi učenja:	Znanja: Studenti će moći definirati učenje i opisati i usporediti glavne pristupe i teorije učenja, zatim opisati i usporediti različite oblike uvjetovanja, razlikovati komponente klasičnog i operantnog uvjetovanja, prepoznati oblike i komponente uvjetovanja, opisati i razlikovati procese učenja opažanjem i osnovne oblike složenog kognitivnog učenja. Vještine: Samostalna primjena znanja iz navedenih tematskih jedinica u razumijevanju i objašnjenju različitih fenomena učenja i ponašanja kao i modifikacije ponašanja. Kompetencije: Osposobljavanje studenata za praćenje drugih kolegija kao i za samostalno praćenje novih dostignuća iz psihologije učenja. Sposobnosti kritičkog i etičkog pristupa u razumijevanju učenja.				
Metode izvođenja nastave:	Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup.				
Metode provjere znanja sa strukturonim ocjene:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:				

Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.

Završni ispit obuhvata cjelokupno gradivo.

Forme ispita (parcijalnih i završnog) bit će određeni naknadno.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Napomena: S obzirom na epidemiološku situaciju, nastavnik zadržava pravo na izmjene načina ocjenjivanja.

Literatura.

Obavezna:
Zarevski, P. (1994). Psihologija pamćenja i učenja. Jastrebarsko: Naklada Slap Radonjić, Slavoljub. Psihologija učenja. Zavod za izdavanje udžbenika i nastavna sredstva. Beograd.

Dopunska:

Rathus, S. A. (2000). *Temelji psihologije*. Naklada Slap. Jastrebarsko.

Howe, M.J.A. (1999). *Psihologija učenja*. Naklada Slap. Jastrebarsko.

Ostala literatura i radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta

Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijski susret
2.	Teorijski pristupi učenju, definicije i vrste učenja
3.	Utiskivanje i habituacija, Asocijacionizam
4.	Klasično uvjetovanje
5.	Klasično iuvjetovanje
6.	Instrumentalno uvjetovanje
7.	Instrumentalno uvjetovanje
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Kognitivne teorije učenja
10.	Kognitivne teorije učenja
11.	Socijalne teorije učenja
12.	Socijalne teorije učenja
13.	Implicitno i eksplicitno učenje
14.	Noviji pristupi u razumijevanju učenja
15.	Druga provjera znanja.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit
18.	



A handwritten signature in blue ink, appearing to read "D. Tiroc Molenske".

UNIVERZITET U SARAJAVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju									
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PSIHOLOGIJA NADARENOSTI									
Šifra/kod	FIL PSI 365	Status (obavezni ili izborni)	IZBORNİ	ECTS	4					
Ciklus studija	II	Semestar	III	Akademска godina	2020/2021					
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta										
Jezik izvođenja nastave	BHS									
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Nermin Đapo, vanredni profesor								
	Kontakt podaci	Kabinet:65 Email:nermin.djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 125	Termin konsultacija	Utorak: 10:00 -13:00 Petak: 12:00-14:00						
Saradnik	Ime i prezime			Termin konsultacija						
	Kontakt podaci									
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2;	seminar: 1;	vježbe							
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Implicitne teorije nadarenosti; Različiti domeni nadarenosti; Teorije i modeli nadarenosti; Identifikacija nadarenih; Pregled važnijih longitudinalnih istraživanja nadarenosti; Rada sa nadarenom djecom; Razvojni problemi i poteškoće nadarene djece i mladih; Metodološki aspekti									
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovama psihologije nadarenosti. Studenti će biti upoznati s različitim teorijskim pristupima u psihologiji nadarenosti, identifikaciji nadarenosti i radu sa nadarenim. Apsolviranjem kolegija studenti će steći teorijska i praktična znanja potrebna u radu sa nadarenim osobama.									
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti na kraju imati uvid u različite teorijske pristupe u području psihologije nadarenosti, te da će moći primijeniti stekena znanja u praksi.									

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta

Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijski susret
2.	Implicitne teorije nadarenosti. Različiti domeni nadarenosti
3.	Teorije i modeli nadarenosti I
4.	Teorije i modeli nadarenosti II.
5.	Identifikacija nadarenih
6.	<i>Prezentacije I</i>
7.	<i>Prezentacije II</i>
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Pregled važnijih longitudinalnih istraživanja nadarenosti
10.	Rada sa nadarenom djecom
11.	Metodološki aspekti
12.	<i>Prezentacije I</i>
13.	<i>Prezentacije II</i>
14.	<i>Prezentacije III</i>
15.	Druga provjera znanja.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup, terenski rad.																												
	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prezentacija rezultata empirijskog istraživanja</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prikaz studije slučaja</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>x*</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno:</td><td>bodova</td><td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentacije rezultata terenskog istraživanja • Prikaza studije slučaja • Dva parcijalna ispita • Završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitnu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitnu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p> <p>Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitnu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitnu i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitnu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prezentacija rezultata empirijskog istraživanja	15	15	2.	Prikaz studije slučaja	15	15	3.	Prvi parcijalni ispit	35	35	4.	Drugi parcijalni ispit	35	35	5.	Završni ispit		x*	Ukupno:		bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prezentacija rezultata empirijskog istraživanja	15	15																										
2.	Prikaz studije slučaja	15	15																										
3.	Prvi parcijalni ispit	35	35																										
4.	Drugi parcijalni ispit	35	35																										
5.	Završni ispit		x*																										
Ukupno:		bodova	100%																										
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																												

Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Heller, K. A., Mönks, F. J., Passow, A. H. (Eds.) <i>International handbook of research and development of gifted and talent.</i> Oxford: Pergamon Press. <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Callahan, C. M. (2000) „Intelligence and Giftedness”. U: <i>Handbook of Intelligence</i>, Sternberg, R. J. (Eds.) Cambridge: Cambridge University Press. • Renzulli, J. S. (1978) <i>What makes giftedness? Reexamining a definition.</i> Phi Delta Kappan, 60, 180–184, 261. • Sternberg, R. J., Davidson. J. E. (Eds., 1986) <i>Conceptions of giftedness.</i> Cambridge: Cambridge University Press. • Subotnik, R. F., Arnold, K. D. (1995) <i>Beyond Terman: contemporary longitudinal studies of giftedness and talent.</i> Norwood, New Jersey: Ablex Publishing corporation. • Radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike.
Napomene	

Hanno

D. Tice
H. Werberg

UNIVERZITET U SARAJAVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	KOGNITIVNA PSIHOLOGIJA 2						
Šifra/kod	FIL PSI 212	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4		
Ciklus studija	I	Semestar	III	Akademска godina	2020/2021		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Kognitivna psihologija 2						
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Nermin Đapo, vanredni profesor					
	Kontakt podaci	Kabinet: 65 Email:nermin.djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 125	Termin konsultacija	Utorak: 10:00 -13:00 Petak: 12:00-14:00			
Saradnik	Ime i prezime	Dr. sc Mirna Marković, docent					
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E-mail: mirna.markovic@ff.unsa.ba Telefon: 253 144	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10:00 -13:00 Utorak: 12.00 - 14.00			
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2;	seminar 1;	vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Deklarativno (konceptualno) znanje. <ul style="list-style-type: none"> • Pojmovi, kategorije, semantičke mreže, shematska reprezentacija znanja. • Proceduralno znanje. Integrativni modeli deklarativnog i proceduralnog znanja. • Jezik: priroda i usvajanje. Jezik u kontekstu. • Mišljenje. • Rješavanje problema. Teorije i modeli procesa rješavanja problema. • Ekspertnost. Teorije ekspertnosti. • Kreativno mišljenje. Inovativnost. • Prosuđivanje i donošenje odluka. • Deduktivno i induktivno rezoniranje. • Metakognicija. • Naučno mišljenje i rezoniranje. 						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim kognitivnim procesima u reprezentaciji i organizaciji znanja, mišljenju, rješavanju problema, ekspertnosti, kreativnosti, odlučivanju i rezoniranju, kao i sa teorijama i modelima koji ih objašnjavaju te metodologijom naučnih istraživanja koja se koriste u njihovom izučavanju. Stjecanje znanja neophodnih za praćenje drugih kolegija i osposobljavanje studenata za samostalno praćenje novih dostignuća iz nevedenih oblasti kognitivne psihologije.						

Ishodi učenja	<p>Znanja: Opisati načine reprezentacije i organizacije znanja. Usporediti različite teorije usvajanja jezika i objasniti osnovna obilježja jezičnog procesiranja. Objasniti osnovne koncepte mišljenja. Znanje o vrstama problema i procesu rješavanja problema. Analizirati proces rješavanja problema. Razumijevanje ekspertnosti. Znanje o kreativnom mišljenju. Primijeniti osnovne principe logike i teorije vjerojatnosti na jednostavne zadatke. Objasniti kako heuristike mogu dovesti do pogrešnih zaključaka i odluka. Objasniti vlastite metakognitivne procese. Analizirati metodološke aspekte istraživanja iz kognitivne psihologije. Objasniti naučno mišljenje i rezoniranje.</p> <p>Vještine: Samostalna primjena znanja iz navedenih tematskih jedinica u razumijevanju i objašnjenu različitim fenomena ljudske kognicije.</p> <p>Kompetencije: Osposobljavanje studenata za praćenje drugih kolegija kao i za samostalno praćenje novih dostignuća iz nevedenih oblasti. Očekuje se da će studenti biti u stanju definisati hipoteze za bazične i primjenjenje istraživačke probleme iz domene kognitivne psihologije te primijeniti odgovarajuću metodologiju istraživanja za njihovo testiranje.</p>
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijski susret
2.	Konceptualno znanje.
3.	Znanje, mišljenje, razumijevanje.
4.	Jezik.
5.	Rješavanje problema.
6.	Teorije i modeli procesa rješavanja problema.
7.	Ekspertnost. Teorije ekspertnosti. Kreativnosti
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Mišljenje. Vrste mišljenja. Normativni, deskriptivni i preskriptivni modeli.
10.	Prosudjivanje i donošenje odluka.
11.	Deduktivno i induktivno rezoniranje.
12.	Racionalno mišljenje.
13.	Metakognicija.
14.	Naučno mišljenje i rezoniranje.
15.	Druga provjera znanja.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit
18.	

	<p>psychology. The McGraw-Hill Companies, London.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Goldstein, E. B. (2014). <i>Cognitive psychology: Connecting mind, research and everyday experience</i>. Nelson Education. • Baron, J. (2000). <i>Thinking and deciding</i>. Cambridge University Press. • Ostala literatura i radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike
Napomene	S obzirom na epidemiološku situaciju, nastavnik zadržava pravo na izmjene načina ocjenjivanja.

Hopas

@Troe
Molens



SYLLABUS

Odsjek	Psihologija						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Statistika u psihologiji 1						
Šifra/kod	FIL PSI 112	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	7		
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2020./2021.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	Ratko Đokić, doc. dr.					
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: ratko.djokic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 110	Termin konsultacija				
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;	seminar 0;	vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji od generalnih cjelina: uloga statistike u nauci, mjerjenje, distribucija rezultata, statističko testiranje hipoteza.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim statističkim pojmovima koji se koriste u psihološkim istraživanjima i praktičnom radu. Stjecanje znanja i vještina neophodnih za deskripciju i analizu podataka, kao i za statističko zaključivanje.						
Ishodi učenja	<p>Znanje: Razumijevanje osnovnih statističkih koncepata: varijabla, mjerjenje, distribucija. Pozicioniranje statistike u širem naučnom kontekstu. Razumijevanje parametara statističkih distribucija: oblik distribucije, mjere centralne tendencije i raspršenja. Usvajanje osnovnih principa vjerovatnoće i njihove primjenene u inferencijalnoj statistici. Usvajanje temeljnih koncepata statističkog testiranja hipoteza: standardna pogreška i distribucija aritmetičkih sredina uzoraka. Razumijevanje primjene navedenih principa i koncepata na primjerima testiranja razlika između grupa.</p> <p>Vještine: Primjena statističkih postupaka u sređivanju, organizaciji i prezentaciji statističkih podataka i njihovom pripremanju za daljnje statističke analize. Deskripcija distribucija podataka. Utvrđivanje i interpretiranje pozicije rezultata u skupini. Provođenje i interpretiranje statističkih testova razlika između grupa.</p> <p>Kompetencije: Očekuje se da će studenti usvojiti osnove statističke pismenosti što će im omogućiti samostalno osmišljavanje postupaka mjerjenja, primjenu deskriptivnih i inferencijalnih statističkih postupaka te praćenje drugih studijskih kolegija.</p>						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Korištenje statistike u psihologiji. Statistika i naučni metod.
2.	Osnovni koncepti u statistici: varijable, skale mjerena, deskriptivna i inferencijalna statistika.
3.	Tabelarno i grafičko prikazivanje rezultata. Određivanje položaja rezultata u grupi: percentili i decili.
4.	Kviz znanja I. Mjere centralne tendencije: dominantna vrijednost, centralna vrijednost, aritmetička sredina.
5.	Mjere varijabiliteta: totalni raspon, poluinterkvartilno raspršenje, standardna devijacija, varijanca. Usporedba različitih oblika distribucije rezultata i izbor mjera centralne tendencije i varijabiliteta.
6.	Kviz znanja II. Osnovni principi vjerovatnoće. Vjerovatnoća i distribucije. Binomna i normalna distribucija.
7.	Z-vrijednosti i standardna normalna distribucija.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Distribucija aritmetičkih sredina uzoraka i standardna pogreška aritmetičke sredine.
10.	Distribucija aritmetičkih sredina uzoraka i standardna pogreška aritmetičke sredine.
11.	Testiranje hipoteza. Statističko zaključivanje. Testiranje hipoteze s jednim uzorkom: z-test & t-test.
12.	Kviz znanja III. Testiranje razlika među aritmetičkim sredinama: t-test za velike nezavisne/zavisne uzorke.
13.	Testiranje razlika među aritmetičkim sredinama: t-test za male nezavisne/zavisne uzorke.
14.	Kviz znanja IV. Snaga statističkog testa. Greške statističkog zaključivanja. Ponavljanje statističkih pojmoveva i koncepata.
15.	Provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup.</p> <p>Praktična primjena (rješavanje zadataka).</p>																																				
	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="450 451 1410 826"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Kviz znanja I</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Kviz znanja II</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Kviz znanja III</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Kviz znanja IV</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>x*</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno:</td><td>bodova 100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Kviz znanja I	10	10	2.	Kviz znanja II	10	10	3.	Kviz znanja III	10	10	4.	Kviz znanja IV	10	10	5.	Prvi parcijalni ispit	25	25	6.	Drugi parcijalni ispit	35	35	7.	Završni ispit		x*	Ukupno:			bodova 100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Kviz znanja I	10	10																																		
2.	Kviz znanja II	10	10																																		
3.	Kviz znanja III	10	10																																		
4.	Kviz znanja IV	10	10																																		
5.	Prvi parcijalni ispit	25	25																																		
6.	Drugi parcijalni ispit	35	35																																		
7.	Završni ispit		x*																																		
Ukupno:			bodova 100%																																		
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kviz znanja: pismena provjera znanja • Prvi parcijalni ispit: pismena provjera znanja (kriteri za uvrštavanje bodova u završnu ocjenu: najmanje 55% ukupnog broja bodova) • Drugi parcijalni ispit: pismena provjera znanja (kriteri za uvrštavanje bodova u završnu ocjenu: najmanje 55% ukupnog broja bodova) • Završni ispit: pismena provjera znanja (kriteri za uvrštavanje bodova u završnu ocjenu: najmanje 55% ukupnog broja bodova) 																																				
	<p>*Napomena: Završni ispit predviđen je za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom. Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitnu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitnu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitnu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitnu i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i ili Popravni ispit. Na završnom ispitnu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima.</p>																																				
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

	<p><i>Obavezna</i></p>
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Petz, B. (2002). Osnovne statističke metode za nematematičare. Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Đapo, N., Đokić, R. (2012). Statistika u psihologiji, priručnik za studente. Sarajevo: e-Publishing, Filozofski fakultet.
Napomene	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Howell, D.C. (1997). Statistical Methods for Psychology. Belmont, CA: Wardsworth Publishing Company. 2. Kolesarić, V., Petz, B. (2003). Statistički rječnik. Jastrebarsko: Naklada Slap.

The image shows three handwritten signatures in blue ink. The top signature is a cursive name, possibly 'Radošević'. Below it is a smaller, stylized signature that includes the letters 'E' and 'T'. The bottom signature is a cursive name, possibly 'Holcberg'.

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Klinička procjena						
Šifra/kod	FIL PSI 413	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6		
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Zimski	Ak. godina	2020./2021.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik						
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Enedina Hasanbegović-Anić, vanredni profesor					
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: enedina.hasanbegovic@ff.unsa.ba nina_hasanbegovic@yahoo.com Telefon: 033 / 253 174	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10 – 13 sati Četvrtak: 10 – 12 sati			
Saradnik	Ime i prezime	/					
	Kontakt podaci	Kabinet: / E-mail: / Telefon: /	Termin konsultacija	/			
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata Vježbe: 2 sata						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi i proces kliničke procjene. Etika kliničke procjene. Kategorijalni i dimenzionalni klasifikacijski sistemi. Klinički intervju. Opažanje i samoopažanje. Klinička procjena sposobnosti. Neuropsihološka procjena. Procjena ličnosti. Specifičnosti procjene djece. Integracija i interpretacija podataka procjene. Psihološki izvještaj i saopćavanje rezultata procjene.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa procesom kliničke procjene u kontekstu postavljenih ciljeva i psihološke etike. Procjena zasnovana na kategorijalnom i dimenzionalnom pristupu. Upoznavanje sa tehnikama provođenja kliničkog intervjuia i opažanja, testova sposobnosti, testova ličnosti i neuropsiholoških testova. Ovladavanje osnovama interpretacije i integracije podataka kliničke procjene, te pisanja psihološkog izvještaja.						
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti usvojiti teorijska znanja o metodama procjene te da će steći bazične vještine u primjeni glavnih metoda procjene, uključujući klinički intervju, opažanje i najčešće korštene kliničke mjerne instrumente. Očekuje se da će savladati osnove interpretacije i integracije podataka procjene, kao i pisanja psihološkog izvještaja uz poštivanje etičkih principa u kliničkoj procjeni i da će stečene kompetence biti u mogućnosti primijeniti u praksi.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta (Napomena: nastavnik zadržava pravo izmjene 20% silabusa)	
Sedmica	Nastavna jedinica / predavanja
1.	Uvod u područje kliničke procjene, predstavljanje plana i programa, literature te načina rada.
2.	Ciljevi i proces kliničke procjene. Etika kliničke procjene.
3.	Kategorijalni i dimenzionalni sistemi klasifikacije duševnih poremećaja.
4.	Klinički intervju.
5.	Opažanje i samoopažanje.
6.	Klinička procjena sposobnosti.
7.	Klinička procjena sposobnosti.
8.	<i>Prva provjera znanja</i>
9.	Procjena ličnosti
10.	Neuropsihološka procjena.
11.	Specifičnosti kliničke procjene djece i adolescenata.
12.	Integracija podataka kliničke procjene.
13.	Psihološki izvještaj i saopćavanje rezultata procjene.
14.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.
15.	<i>Druga provjera znanja</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica / vježbe
1.	Predstavljanje plana i programa vježbi, te načina rada.
2.	Ciljevi i proces kliničke procjene: diskusija primjera.
3.	Achenbachov sistem empirijski zasnovane procjene (ASEBA).
4.	Inicijalni intervju. Direktivne i nedirektivne tehnike intervjuiranja: igra uloga.
5.	Metode opažanja i samoopažanja: igra uloga.
6.	Demonstracija primjene testova sposobnosti.
7.	Demonstracija primjene testova sposobnosti.
8.	<i>Prva provjera znanja</i>
9.	Demonstracija primjene testova ličnosti.
10.	Demonstracija primjene neuropsiholoških testova.
11.	Praktični rad kroz igru uloga: primjena metoda kliničke procjene.
12.	Praktični rad kroz igru uloga: primjena metoda kliničke procjene.
13.	Praktični rad kroz igru uloga: primjena metoda kliničke procjene.
14.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.
15.	<i>Druga provjera znanja</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki / predavački metod, interaktivna nastava, demonstracioni i analitički pristup.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="493 428 1446 682"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Aktivnosti na nastavi / seminarski rad</td><td>20</td><td>20%</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Prva provjera znanja</td><td>40</td><td>40%</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Druga provjera znanja</td><td>40</td><td>40%</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Završni ispit</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova 100%</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi i tokom semestra, te polaganjem prvog i drugog dijela gradiva, odnosno završnog ispita. Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici. U 8. sedmici student pristupa polaganju prvog dijela gradiva, a u 15. sedmici polaganju drugog dijela gradiva. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prvi dio ispita obuhvaća gradivo obrađeno do osme sedmice nastave, a drugi dio gradivo od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje provjere znanja mora osvojiti minimalno 55%. Položen prvi dio ispita nije preduvjet za polaganje drugog dijela ispita. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij i ispunio druge obaveze kroz planirane aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj i/ili drugoj provjeri znanja, jedan ili oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnosti na nastavi / seminarski rad	20	20%	2.	Prva provjera znanja	40	40%	3.	Druga provjera znanja	40	40%	4.	Završni ispit		
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Aktivnosti na nastavi / seminarski rad	20	20%																		
2.	Prva provjera znanja	40	40%																		
3.	Druga provjera znanja	40	40%																		
4.	Završni ispit																				
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:																				
	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Biro, M., Butollo, W. (Ur.) (2003). <i>Klinička psihologija</i>. Novi Sad: Katedra za kliničku psihologiju, Ludvig Maximilians Univerzitát i Futura publikacije. Neitzel, M.T., Bernstein, D.A., Milich, A. (2001). <i>Uvod u kliničku psihologiju</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. Ćeranić, S. (2011). <i>Klinička procjena ličnosti i sposobnosti</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Istočno Sarajevo. Materijali sa nastave. 																				

Dodatna

- Galić, S. (2002). *Neuropsihologijska procjena*. Naklada Slap. Opća županijska bolnica, Požega.
- Hunsley, J., Lee, C.M. (2010). *Introduction to Clinical Psychology. An Evidence-Based Approach*. John Wiley & Sons, Inc.
- Američka psihijatrijska udruga (1996). *Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje (4. izdanje)*. Naklada Slap, Jastrebarsko.
- Američka psihijatrijska udruga (2014). *Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje, peto izdanje*. Naklada Slap, Jastrebarsko.

~~M. Hunsley~~
D. Trice
M. Hunsley

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Razvojna psihopatologija						
Šifra/kod	FIL PSI 562	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6		
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Zimski	Ak. godina	2020./2021.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik						
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Enedina Hasanbegović-Anić, vanredni profesor Kabinet: 163 E-mail: enedina.hasanbegovic@ff.unsa.ba nina_hasanbegovic@yahoo.com Telefon: 033 / 253 174					
	Kontakt podaci	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10 – 13 sati Petak: 10 – 12 sati				
Saradnik	Ime i prezime	/					
	Kontakt podaci	Kabinet: / E-mail: / Telefon: /	Termin konsultacija	/			
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata Vježbe: 2 sata						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Odnos psihopatologije i normalnog razvoja. Rizični i zaštitni faktori u razvoju psihopatologije. Psihički poremećaji kod djece i adolescenata: autizam; intelektualne onesposobljenosti; poremećaji ponašanja; enureza i enkopreza; poremećaj pažnje / hiperaktivni poremećaj; poremećaji učenja; depresija, suicid i posljedice gubitka; anksiozni poremećaji; posljedice zlostavljanja i zanemarivanja djece.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa općim i specifičnim znanjima i istraživanjima u području razvojne psihopatologije. Specifičnost psihičkih poremećaja u djetinjstvu i adolesenciji sa razvojnog stajališta: etiologija, epidemiologija, klinička slika, tok poremećaja i prognoza, procjena, tretman i prevencija.						
Ishodi učenja	Očekuje se da će student usvojiti znanja o ključnim principima i konceptima iz područja razvojne psihopatologije. Razumjet će razvojnu perspektivu nastanka i održavanja različitih psihičkih poremećaja kod djece i adolescenata. Očekuje se da će studenti biti u mogućnosti intergrirati spoznaje iz razvojne psihopatologije sa usvojenim znanjama iz kliničke psihologije i primijeniti ih u praksi u području psihološke procjene, te planiranja i provođenja efikasnih tretmanskih i preventivnih intervencija.						

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta (Napomena: nastavnik zadržava pravo izmjene 20% silabusa)

Sedmica	Nastavna jedinica / predavanja
Datum	
1.	Uvod u područje razvojne psihopatologije, predstavljanje plana i programa, literature, te načina rada.
2.	Razvojni pristup: odnos psihopatologije i normalnog razvoja
3.	Rizični i zaštitni faktori u razvoju psihopatologije.
4.	Poremećaj iz spektra autizama.
5.	Intelektualne onesposobljenosti.
6.	Deficit pažnje / hiperaktivni poremećaj
7.	Teškoće u učenju.
8.	<i>Prva provjera znanja</i>
9.	Depresija. Suicid.
10.	Posljedice gubitka.
11.	Anksiozni poremećaji.
12.	Poremećaji ponašanja.
13.	Zlostavljanje i zanemarivanje djece.
14.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.
15.	<i>Druga provjera znanja</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica / vježbe
1.	Predstavljanje plana i programa vježbi, te načina rada.
2.	Analiza knjige Stakleni zamak autorice Jeannette Walls.
3.	Analiza knjige Stakleni zamak autorice Jeannette Walls.
4.	Poremećaj iz spektra autizma: studentske prezentacije.
5.	Intelektualne onesposobljenosti: studentske prezentacije.
6.	Hiperaktivni poremećaj / deficit pažnje: studentske prezentacije.
7.	Teškoće u učenju: studentske prezentacije.
8.	<i>Prva provjera znanja</i>
9.	Depresija. Sucid: studentske prezentacije
10.	Posljedice gubitka: studentske prezentacije
11.	Anksiozni poremećaji: studentske prezentacije.
12.	Poremećaji ponašanja: studentske prezentacije.
13.	Zlostavljanje i zanemarivanje djece: studentske prezentacije.
14.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.
15.	<i>Druga provjera znanja</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Monološki / predavački metod, interaktivna nastava, demonstracioni i analitički pristup.</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="493 444 1457 698"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Seminarski rad i prezentacija</td><td>20</td><td>20%</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Prva provjera znanja</td><td>40</td><td>40%</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Druga provjera znanja</td><td>40</td><td>40%</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Završni ispit</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi i tokom semestra, te polaganjem prvog i drugog dijela gradiva, odnosno završnog ispita. • Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici. U 8. sedmici student pristupa polaganju prvog dijela gradiva, a u 15. sedmici polaganju drugog dijela gradiva. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prvi dio ispita obuhvaća gradivo obradeno do osme sedmice nastave, a drugi dio gradivo od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje provjere znanja mora osvojiti minimalno 55%. Položen prvi dio ispita nije preduvjet za polaganje drugog dijela ispita. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij i ispunio druge obaveze kroz planirane aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj i/ili drugoj provjeri znanja, jedan ili oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad i prezentacija	20	20%	2.	Prva provjera znanja	40	40%	3.	Druga provjera znanja	40	40%	4.	Završni ispit			Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Seminarski rad i prezentacija	20	20%																						
2.	Prva provjera znanja	40	40%																						
3.	Druga provjera znanja	40	40%																						
4.	Završni ispit																								
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Wenar, C. (2003). <i>Razvojna psihopatologija i psihijatrija: od dojenačke dobi do adolescencije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Vulić-Prtorić, A. (2001). Razvojna psihopatologija: „Normalan razvoj koji je krenuo krivim putem“. <i>RFFZd</i> 40, (17), 161-186. (članak dosupan na internetu).</p> <p>Američka psihijatrijska udruga (2014). <i>Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje (DSM 5)</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p>																								

Dodatna

- Velki, T. i Romstein, K. (2015). *Učimo zajedno. Priručnik za pomoćnike u nastavi za rad s djecom s teškoćama u razvoju.* Elektronsko izdanje.
- Tatalović Vorkapić, S. (2014). *Razvojna psihopatologija* (nastavni materijal). Rijeka: Učiteljski fakultet u Rijeci. Elektronsko izdanje.
- Beytien, A. *Autizam iz dana u dan.* Elektronsko izdanje.
- Carr, A. (1999). *The handbook of child and adolescent clinical psychology.* London & New York: Taylor & Francis Group.
- Damico, J. S. i sur. (2010). *The Handbook of language and speech disorders.* A John Wiley & Sons Publication.
- Essau, C. A. i Conradt, J. (2006). *Agresivnost u djece i mladeži.* Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Hadon, M. (2010). *Neobičan događaj sa psom u noći.* Beograd: Laguna
- Jovanović, N., Firevski-Jovanović, T. i Jovanović, S. (2009). *Deficit pažnje i hiperaktivnosti dece. Osobenost-dijagnostika-tretman.* Beograd: Beoknjiga.
- Kocijan Hercigonja, D., Došen, A., Folnegović-Šmalc, V. i Kozarić -Kovačić, D. (2000). *Mentalna retardacija.* Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Kostelnik, M. J. i sur. (2003). *Djeca s posebnim potrebama. Priručnik za odgajatelje i roditelje.* Zagreb: Educa.
- Muter, V. i Likierman, H. (2010). *Disleksija. Vodič kroz disleksiju, dispraksiju i druge teškoće u učenju.* Zagreb: Kigen.
- Prvčić, I. i Rister, M. (2009). *Deficit pažnje/hiperaktivni poremećaj ADHD.* Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za odgoj i obrazovanje.
- Raduly-Zorgo, E. (2010). *Priručnik za podršku za studente s disleksijom.* Elektronsko izdanje.
- Rolf, J. i sur. (1990). *Risk and protective factors in the development of psychopathology.* Cambridge University Press.
- Sowell, T. (2004). *Einsteinov sindrom.* Inteligentna djeca koja kasno progovaraju. Lekenik: Ostvarenje
- Stacey, P. (2005). *Dječak koji je volio prozore. Otvaranje srca i umu djeteta s teškoćama u razvoju.* Lekenik: Ostvarenje.
- Tammet, D. (2009). *Rođen jednog plavog dana-moj život između autizma i genijalnosti.* Zagreb: Fraktura.
- Taradi, S. (2004). *Fonočički poremećaji.* U: S. Nikolić & M. Marangunić (ur), *Dječja i adolescentna psihijatrija,* 412-415. Zagreb: Školska knjiga.
- Velki, T. (2012). *Priručnik za rad s hiperaktivnom djecom u školi.* Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Vulić-Prtorić, A. (2004). *Depresivnost u djece i adolescenata.* Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Vulić-Prtorić, A. i Cifrek-Kolarić, M. (2011). *Istraživanja u razvojnoj psihopatologiji.* Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Winterhoff, M. (2010). *Zašto nam djeca postaju nasilnici.* Vratimo djeci njihovo djetinjstvo. Zagreb: Znanje.



Handwritten signatures in blue ink, likely belonging to the author or editor, are placed at the bottom right of the page. The top signature reads "D. Trce" and the bottom one is a stylized "Mehmedagić".



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA										
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Edukacijska psihologija: učenje i poučavanje										
Šifra/kod	FIL PSI 411	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6						
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	I	Ak. godina	2020/21.						
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema										
Jezik izvođenja nastave	B/H/S										
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Amela Dautbegović (predavanja i vježbe) Prof. dr. Sibela Zvizdić (seminarska nastava)									
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: amidzicamela@yahoo.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Online konsultacije svaki radni dan							
Saradnik	Ime i prezime										
	Kontakt podaci										
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2										
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi, metode i tehnike istraživanja u području psihologije obrazovanja. Teorije učenja i njihova primjena u školskom kontekstu. Pokazatelji djelotvornosti poučavanja. Osobine nastavnika povezane s procesom poučavanja. Metode (i pristupi) poučavanja. Poučavanje specifičnih sadržaja: čitanje i pisanje, rješavanje matematičkih problema, prirodne znanosti. Procjenjivanje i mjerjenje školskog postignuća učenika. Pripremljenost djeteta za polazak u školu. Planiranje i evaluacija obrazovnog procesa.										
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s glavnim pojmovima, teorijskim osnovama i metodama istraživanja u području učenja i poučavanja. Uputiti ih u teorije učenja te njihovu primjenu u obrazovnoj praksi. Opisati im različite pristupe poučavanju te njihove prednosti i ograničenja. Poučiti studente načinima procjenjivanja i mjerjenja znanja te objasniti im evaluaciju obrazovnog procesa. Upoznati studente s ulogom psihologa u ispitivanju pripremljenosti djece za polazak u osnovnu školu.										
Ishodi učenja	Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći prepoznati i definirati temeljne pojmove i spoznaje iz psihologije obrazovanja (učenje, pamćenje, zaboravljanje...), njene metode istraživanja te njenu ulogu u učenju i poučavanju. Bit će sposobni opisati različite teorijske pristupe učenju te će ih moći adekvatno primijeniti u školskom kontekstu tj. obrazovnoj praksi. Moći će objasniti odnos između procesa učenja i poučavanja. Poznavat će osobine učitelja kao odrednice procesa poučavanja. U radu sa učenicima i nastavnicima, moći će primijeniti postupke za poticanje razvoja strategija i tehnika učenja te će znati planirati poučavanje i primijeniti različite metode poučavanja. Bit će osposobljeni da										

	primijene postupke za provjeru i procjenu školskog postignuća, a očekuje se i da ovladaju evaluacijom rada nastavnika i ispitivanjem pripremljenosti djece za polazak u osnovnu školu.
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Predmet i teorijske osnove edukacijske psihologije.
2.	Metode i tehnike istraživanja edukacijske psihologije (sociometrijske tehnike, itd.).
3.	Definicije i značaj učenja – proces učenja. Bihevioristički pristupi učenju – klasično uvjetovanje.
4.	Bihevioristički pristupi učenju – operantno uvjetovanje.
5.	Kognitivistički pristupi učenju i pamćenju.
6.	Socijalne teorije učenja.
7.	Pokazatelji djelotvornosti poučavanja te osobine nastavnika i uspješno poučavanje.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Metode poučavanja.
10.	Poučavanje specifičnih sadržaja: čitanje i pisanje, rješavanje matematičkih problema, prirodne znanosti.
11.	Procjenjivanje i mjerjenje znanja.
12.	Pripremljenost djece za polazak u osnovnu školu.
13.	Ispitivanje pripremljenosti djece za polazak u osnovnu školu.
14.	Evaluacija obrazovnog procesa i evaluacija rada nastavnika.
15.	II polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

18.

RASPORED VJEŽBI PO SEDMICAMA

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Sociometrijski postupak i "O" tehnika (studenti će dobiti zadatak da napišu rad i prikažu korake u realizaciji sociometrijskog postupka).
2.	Samostalan rad na zadatku.
3.	Analiza izvještaja – sociometrijski postupak (studenti prezentiraju svoje rade i nastavnik daje povratne informacije).
4.	Navike učenja.
5.	Transfer i interferencija u učenju (retroaktivna interferencija).
6.	Razlike između biheviorističkih teorija učenja i Bandurine teorije socijalnog učenja.
7.	Karakteristike uspješnih nastavnika te Pigmalion u razredu: očekivanja nastavnika i intelektualni razvoj učenika.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Vještina aktivnog slušanja i vještina odgovaranja učiteljice. Mnemotehnike. Uspostavljanje samoregulacije ponašanja pri pripremanju ispita.
10.	Čitanje u procesu učenja i poučavanje matematike.
11.	Konstrukcija testova znanja i nizova zadataka objektivnog tipa.
12.	Upoznavanje studenata sa testovima za ispitivanje pripremljenosti djece za polazak u osnovnu školu (studenti će dobiti zadatak da primjene testove i napišu izvještaj).
13.	Samostalan rad na zadatku.
14.	Analiza izvještaja: „Ispitivanje pripremljenosti djece za polazak u osnovnu školu“.
15.	II polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Načini izvođenja nastave (oblici i metode): frontalni rad, rad u grupi, rad u paru, individualni oblik (student sam radi na posebnom zadatku). Predavanje, diskusija, rješavanje problema, rad na tekstu...</p> <p>Praćenje rada studenata se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">R. br.</th><th style="text-align: center; padding: 5px;">Elementi praćenja</th><th style="text-align: center; padding: 5px;">Broj bodova</th><th style="text-align: center; padding: 5px;">Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">1.</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">Seminarska nastava</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">15</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">15</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">2.</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">Izvještaj 1 (individualni rad - sociometrijski postupak)</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">5</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">5</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">3.</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">Izvještaj 2 (individualni rad - ispitivanje pripremljenosti djece za školu)</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">10</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">10</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">4.</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">Prvi parcijalni ispit</td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;">35</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">5.</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">Drugi parcijalni ispit</td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;">35</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">6.</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">Završni ispit</td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;">0*</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: right; padding: 5px;">Ukupno: _____ bodova</td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;">100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarska nastava • Dva izvještaja (individualni rad studenata) • Dva parcijalna ispita • Završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu s 15. sedmicom <p>*Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitnu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitnu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55% na testu kako bi položio parcijalne ispite te osvojio procente određene silabusom. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (seminarska nastava, izvještaji – vježbe, itd.), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarska nastava	15	15	2.	Izvještaj 1 (individualni rad - sociometrijski postupak)	5	5	3.	Izvještaj 2 (individualni rad - ispitivanje pripremljenosti djece za školu)	10	10	4.	Prvi parcijalni ispit		35	5.	Drugi parcijalni ispit		35	6.	Završni ispit		0*		Ukupno: _____ bodova		100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Seminarska nastava	15	15																														
2.	Izvještaj 1 (individualni rad - sociometrijski postupak)	5	5																														
3.	Izvještaj 2 (individualni rad - ispitivanje pripremljenosti djece za školu)	10	10																														
4.	Prvi parcijalni ispit		35																														
5.	Drugi parcijalni ispit		35																														
6.	Završni ispit		0*																														
	Ukupno: _____ bodova		100%																														

	<p>Student koji nije prešao prag od 55 % od testa na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliki postotak koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cohen, L., Manion, L., Morrison, K. (2005). Metode obrazovnih istraživanja. Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Hitrec, G. (1991). Kako pripremiti dijete za školu (odabrana poglavlja). Zagreb: Školska knjiga. 3. Vizek-Vidović, V., Rijavec, M., Vlahovid-Štetić, V., Miljković, D. (2003). Psihologija obrazovanja (odabrana poglavlja). Zagreb: IEP. 4. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap. <p><i>Dodataknica</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Čudina-Obradović, M. (2004). Kad kraljevna piše kraljeviću: psihološki temelji učenja čitanja i pisanja. Zagreb: Korak po korak. 2. Grgin, T. (2001). Školsko ocjenjivanje znanja. Jastrebarsko: Naklada Slap. 3. Liebeck, P. (1995). Kako djeca uče matematiku? Zagreb: Educa. 4. Schunk, D. H. (2000). Learning theories: an educational perspective. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall. 5. Slavin, R. E. (2009). Educational psychology – theory and practice. 6th ed. (odabrana poglavlja). New York: Allyn and Bacon. 6. Woolfolk, A. (2010) Educational Psychology. Eighth Edition (odabrana poglavlja). Boston: Allyn and Bacon.
Napomene	

A series of three handwritten signatures in blue ink. The top signature reads "I. Đurić" with a checkmark. Below it is another signature that appears to be "T. Čure". At the bottom is a signature that looks like "M. Štefanović".

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihologija obrazovanja učenika s teškoćama u školi						
Šifra/kod	FIL PSI 563	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	5		
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	I	Ak. godina	2020/21.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	položen ispit iz predmeta FIL PSI 416 Edukacijska psihologija: motivacijsko-socijalni procesi						
Jezik izvođenja nastave	B/H/S						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sibela Zvizdić					
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: sibela.zvizdic@gmail.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Online konsultacije svaki radni dan			
Saradnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sibela Zvizdić					
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: sibela.zvizdic@gmail.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Online konsultacije svaki radni dan			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; vježbe 1						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pojam individualnih različitosti: učenici sa posebnim potrebama. Novi pristupi i pogledi na odnos prema učenicima s teškoćama u školi (stavovi nastavnika i vršnjaka o učenicima s teškoćama u školi). Prava djece s teškoćama u školi. Djeca sa senzornim smetnjama i zdravstvenim tegobama. Učenici s jezično-govornim smetnjama. Intelektualne teškoće. Identificiranje učenika s teškoćama u učenju te pristupi i metode rada s učenicima s teškoćama u učenju. Hiperaktivnost i poremećaj pažnje. Djeca sa smetnjama u ponašanju i emocionalnim teškoćama. Saradnja s obitelji i stručnjacima.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je da se studenti upoznaju s pojmom učenici s teškoćama u školskom kontekstu. Pojasniti studentima pojedine vrste teškoća kako bi mogli prepoznati probleme prilagodbe učenika s teškoćama u školi te adekvatno učestvovati u procesu obrazovanja ovih učenika.						
Ishodi učenja	<p><u>Znanja:</u> Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći prepoznati i objasniti pojam posebnih potreba i probleme prilagodbe učenika s teškoćama u školskom kontekstu.</p> <p><u>Vještine:</u> Nakon uspješno odslušane nastave studenti će moći primijeniti stečena znanja u i izvan školskog konteksta. Očekuje se da će moći opisati karakteristike učenika s teškoćama u školi, razlikovati pojedine vrste teškoća te moći procijeniti prednosti i nedostatke pojedinih intervencijskih pristupa tj. procijeniti primjerenost pojedinog intervencijskog postupka u odnosu na vrstu teškoće.</p> <p><u>Kompetencije:</u> Studenti će nakon uspješno odslušane nastave, realiziranih samostalnih zadataka i položenog ispita biti osposobljeni da stečena znanja i</p>						

	vještine uspješno integriraju i primijene unutar i izvan školskog konteksta te ih kontinuirano produbljuju kroz cjeloživotno učenje. Nakon praćenja ovoga predmeta očekuje se da će studenti u školskom kontekstu moći prepoznati značaj inkluzije, zatim probleme prilagodbe djece s teškoćama u školi te da će moći učestvovati u timskom planiranju, izvedbi i praćenju izvedbe programa njihovog obrazovanja. Spoznaje stecene u okviru ovoga predmeta omogućit će im da ovladaju adekvatnim oblicima suradnje sa roditeljima, nastavnicima i drugim akterima obrazovanja.
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Pojam individualnih različitosti: učenici sa posebnim potrebama.
2.	Stavovi odgajatelja i prosvjetnih radnika o učenicima s teškoćama u školi.
3.	Stavovi vršnjaka i njihovih roditelja o učenicima s teškoćama u školi.
4.	Učenici sa senzornim smetnjama (vidne smetnje i smetnje sluha).
5.	Učenici s jezično-govornim smetnjama.
6.	Intelektualne teškoće.
7.	Identificiranje učenika s teškoćama u učenju te pristupi i metode rada s učenicima.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Hiperaktivni poremećaj/poremećaj pažnje.
10.	Djeca sa smetnjama u ponašanju i emocionalnim teškoćama.
11.	Vrste emocionalnih teškoća i smetnji u ponašanju.
12.	Prepoznavanje i utvrđivanje emocionalnih teškoća i smetnji u ponašanju, strategije u grupnom i individualnom radu s ovim učenicima.
13.	Učenici sa zdravstvenim tegobama te poremećaji autističnog spektra.
14.	Prava djece s teškoćama te nužnost saradnje s obitelji i stručnjacima.
15.	II polusemestralna provjera znanja studenata

16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode) Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Načini izvođenja nastave (oblici i metode): frontalni rad, rad u grupi, rad u paru, individualni oblik (student sam radi na posebnom zadatku). Predavanje, diskusija, rješavanje problema, rad na tekstu...</p> <p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">R. br.</th><th style="text-align: center; padding: 5px;">Elementi praćenja</th><th style="text-align: center; padding: 5px;">Broj bodova</th><th style="text-align: center; padding: 5px;">Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">1.</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">Samostalan rad studenata na zadatku</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">20</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">20</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">2.</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">Prvi parcijalni ispit</td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;">40</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">3.</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">Drugi parcijalni ispit</td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;">40</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;">Završni ispit</td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;">0*</td></tr> <tr> <td align="right" style="padding: 5px;">Ukupno:</td><td align="center" style="padding: 5px;">bodova</td><td align="center" style="padding: 5px;">100%</td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samostalan rad studenata na zadatku • Dva parcijalna ispita • Završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu s 15. sedmicom <p>*Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvata gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (seminarska nastava, izvještaji – vježbe, itd.), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p> <p>Student koji nije prešao prag od 55 % od testa na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalan rad studenata na zadatku	20	20	2.	Prvi parcijalni ispit		40	3.	Drugi parcijalni ispit		40		Završni ispit		0*	Ukupno:	bodova	100%	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Samostalan rad studenata na zadatku	20	20																						
2.	Prvi parcijalni ispit		40																						
3.	Drugi parcijalni ispit		40																						
	Završni ispit		0*																						
Ukupno:	bodova	100%																							

	može dobiti onoliki postotak koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kocijan-Hercigonja, D. (1997). Hiperaktivno dijete. Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Ormrod, J. E. (2003). Educational psychology – developing learners. 4th ed. (poglavlje 5). Columbus: Merrill Prentice Hall. 3. Velki, T., Romstein, K. (2015). Učimo zajedno. Priručnik za pomoćnike u nastavi za rad s djecom s teškoćama u razvoju. Osijek: Naklada. 4. Vizek-Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003). Psihologija obrazovanja (poglavlje 2). Zagreb: IEP. 5. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. (poglavlje 4). Jastrebarsko: Naklada Slap. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ajduković, M. i sur. (1995). Prevencija poremećaja u ponašanju kod djece stradalnika rata. Zagreb: DPP. 2. Blanco, R. F., Bogacki, D. F. (1988). Prescriptions for children with learning and adjustment problems. 3rd ed.. Springfield, Illinois: Charles Thomas Publisher. 3. Heward, W., Alber-Morgan, S., Konrad, M. (2017). Exceptional children. An introduction to special education. Eleventh edition. Boston: Pearson Education, Inc. 4. Slavin, R. E. (2009). Educational psychology – theory and practice. 9th ed. (odabrano poglavlje). New York: Allyn and Bacon. 5. Visser, J., Daniels, H., Cole, T. (2001). Emotional and behavioural difficulties in mainstream schools. New York: Elsevier.

	<p>6. Westwood, P. (2003). Commonsense methods for children with special needs. Strategies for the regular classroom. Third edition. London and New York: Taylor & Francis e-Library.</p> <p>7. Winkel, R. (1996). Djeca koju je teško odgajati: Educa Zagreb.</p> <p>8. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.</p>
Napomene	


 D. Turek


SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Mentalno zdravlje						
Šifra/kod	FIL PSI 314	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	7		
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	V	Ak. godina	2020/21.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položeni ispiti iz predmeta FIL PSI 213 Uvod u razvojnu psihologiju i FIL PSI 219 Psihologija djetinjstva i adolescencije						
Jezik izvođenja nastave	B/H/S						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sibela Zvizdić					
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: sibela.zvizdic@gmail.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Online konsultacije svaki radni dan			
Saradnik	Ime i prezime	Doc. dr. Amela Dautbegović					
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: amidzicamela@yahoo.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Online konsultacije svaki radni dan			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet i teorijske osnove mentalne higijene te razvoj koncepta mentalnog zdravlja. Modeli u određivanju pojma mentalnog poremećaja. Epidemiološki metod u izučavanju problema mentalnog zdravlja. Stigma i stereotipi o mentalnim bolestima. Primarna, sekundarna i tercijarna prevencija. Stres i kriza. Socijalna podrška. Mentalna higijena u djetinjstvu i adolescenciji te mogućnost preventivnih aktivnosti. Mentalna higijena odraslih (izbor partnera, priprema za brak i obitelj, preventivni rad sa trudnicama, poremećaji bračnih i obiteljskih odnosa, izbor zanimanja, simptomi, posljedice i prevencija profesionalnog sagorijevanja). Problemi alkoholizma, narkomanije te mogućnosti preventivnih aktivnosti.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s teorijom i praksom mentalne higijene. Definirati mentalno zdravlje i mentalnu bolest te objasniti ostale pojmove iz oblasti mentalnog zdravlja. Naučiti studente principima prevencije i mjerama uspješnosti preventivnih aktivnosti. Upoznati ih sa stresom i krizom te kriznim intervencijama. Pojasniti značaj socijalne podrške za zdravlje ljudi. Poučiti studente o mentalnozdravstvenim aspektima u doba djetinjstva i adolescencije te u odrasloj dobi uz prezentiranje odgovarajućih programa prevencije. Opisati ulogu psihologa u zaštiti i unapređenju mentalnog zdravlja.						
Ishodi učenja	<u>Znanja:</u> Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći procijeniti i objasniti teoriju i praksu mentalne higijene. Moći će jasno definirati mentalno zdravlje/bolest te ostale pojmove iz oblasti mentalnog zdravlja. Bit će ospozobljeni da prepoznaju i objasne pojam stigmatizacije te stigme i stereotipa						

	<p>o mentalnim bolestima. Moći će prepoznati simptome stresa te razlikovati stres od krize i traume. Studenti će znati definirati i objasniti osnovne principe prevencije i mjere uspješnosti preventivnih aktivnosti. Moći će objasniti ulogu psihologa u zaštiti i unapređenju mentalnog zdravlja.</p> <p><u>Vještine:</u> Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći objasniti i vrednovati teoriju i praksu mentalne higijene. Moći će identificirati stigmę te ukazati na negativne posljedice stigmatizacije mentalno oboljelih osoba. Bit će osposobljeni da primijene adekvatne vještine suočavanja sa stresom. Studenti će steći temelje za planiranje i dizajniranje odgovarajućih programa prevencije.</p> <p><u>Kompetencije:</u> Studenti će nakon uspješno odslušane nastave, realiziranih samostalnih zadataka i položenog ispita biti osposobljeni da stečena znanja i vještine integriraju i primijene u oblasti prevencije tj. zaštiti i unapređenju mentalnog zdravlja ljudi. Očekuje se da steknu kompetencije koje će im omogućiti razumijevanje procesa planiranja i realizacije preventivnih programa u lokalnoj zajednici. Studenti će biti osposobljeni da se bave složenim pitanjima o etičkim odgovornostima vezanim za područje prevencije.</p>
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta

Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predmet i teorijske osnove mentalne higijene uz određenje pojma mentalnog zdravlja i mentalne bolesti – modeli mentalne bolesti.
2.	Značaj epidemiologije u izučavanju problema mentalnog zdravlja. Stigma i stereotipi o mentalnim bolestima.
3.	Primarna, sekundarna i tercijarna prevencija.
4.	Stres i vještine suočavanja sa stresom.
5.	Kriza i psihološke krizne intervencije.
6.	Socijalna podrška (aspekti socijalne podrške, izvori i tipovi podrške, istraživanja efekata socijalne podrške na tjelesno i mentalno zdravlje ljudi).
7.	Savladavanje konflikt-a.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Mentalnozdravstveni problemi u djetinjstvu (stres kod djece).
10.	Mentalnozdravstveni problemi u adolescenciji.
11.	Mentalno zdravlje odraslih: izbor partnera, priprema za brak i obitelj, obiteljski život, preventivni rad sa trudnicama.

12.	Mentalno zdravlje odraslih: izbor zanimanja, simptomi i posljedice burnout-a te prevencija profesionalnog sagorijevanja.
13.	Pušenje i prevencija pušenja. Alkoholizam te mogućnosti prevencije konzumiranja alkohola.
14.	Droge, prevencija upotrebe i zloupotrebe droga te prevencija SIDE.
15.	II polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

RASPORED VJEŽBI PO SEDMICAMA

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Obrada modela mentalne bolesti – povijesni pristup.
2.	Spolni/rodni stereotipi i mentalno zdravlje.
3.	Primarna, sekundarna i tercijarna prevencija specifičnog problema u školskom okruženju (razrada tri nivoa prevencije kroz rad studenata u manjim grupama).
4.	Signali stresa (video prezentacija) i vještine suočavanja sa stresom (vježbe disanja, progresivna relaksacija mišića i vježbe istezanja).
5.	Analiza kriznog događaja – intervencija u krizi.
6.	Izvori i tipovi socijalne podrške.
7.	Principi produktivnog razrješenja konflikta (primjena principa na konkretnim primjerima).
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Stres kod djece.

10.	Krise adolescencije i prevencija kriznih stanja u adolescenciji.
11.	Samostalan rad studenata na zadatku – prikaz programa psihofizičke pripreme za porod te drugi oblici preventivnog rada tokom trudnoće (studenti trebaju dostaviti izvještaj).
12.	Trening asertivnosti – preventivne aktivnosti za odrasle. Zadatak za studente: radeći u manjim grupama prikupiti informacije o načinu rada zavoda za alkoholizam i narkomanije u i izvan BiH (priprema izvještaja).
13.	Preventivne mjere protiv pušenja. Analiza studentskih zadataka o načinu rada zavoda za alkoholizam i narkomanije u i izvan BiH.
14.	Posjeta komuni u zajednici ili gostovanje stručnjaka iz prakse.
15.	II polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Načini izvođenja nastave: frontalni rad, rad u grupi, rad u paru, individualni oblik (student sam radi na posebnom zadatku). Predavanje, diskusija, rješavanje problema, rad na tekstu...																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarska nastava</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izvještaj 1 (grupni rad – program psihofizičke pripreme za porod)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Izvještaj 2 (individualni rad – rad zavoda za alkoholizam i narkomanije u i izvan BiH)</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td></td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td></td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>0*</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: _____ bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarska nastava	15	15	2.	Izvještaj 1 (grupni rad – program psihofizičke pripreme za porod)	10	10	3.	Izvještaj 2 (individualni rad – rad zavoda za alkoholizam i narkomanije u i izvan BiH)	5	5	4.	Prvi parcijalni ispit		35	5.	Drugi parcijalni ispit		35	6.	Završni ispit		0*	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Seminarska nastava	15	15																														
2.	Izvještaj 1 (grupni rad – program psihofizičke pripreme za porod)	10	10																														
3.	Izvještaj 2 (individualni rad – rad zavoda za alkoholizam i narkomanije u i izvan BiH)	5	5																														
4.	Prvi parcijalni ispit		35																														
5.	Drugi parcijalni ispit		35																														
6.	Završni ispit		0*																														
Ukupno: _____ bodova			100%																														

	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarska nastava • Dva izvještaja (individualni i grupni rad studenata) • Dva parcijalna ispita • Završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu s 15. sedmicom <p>*Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55% na testu kako bi položio parcijalne ispite te osvojio procente određene silabusom. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (seminarska nastava, izvještaji-vježbe, itd.), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p> <p>Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliki postotak koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arambašić, L. (2000). Psihološke krizne intervencije (odabrana poglavlja). Zagreb: Društvo za psihološku pomoć. 2. Vidanović, I., Kolar, D. (2003). Mentalna higijena. Beograd: Dom za decu i omladinu - LINEA. 3. Vlajković, J. (1990). Teorija i praksa mentalne higijene. II izdanje. Beograd: SDPS. 4. Zvizdić, S. (2015). Socijalna podrška i rezilijencija kod djece i adolescenata. Sarajevo: Filozofski fakultet (poglavlja: Rezilijencija i njena priroda; Socijalna podrška). http://www.ff-eizdavstvo.ba/Books/Socijalna_podrska_i_rezilijencija_kod_djece_i_adolesenata.pdf

	<p><i>Dodataknja</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Božičević, V., Brlas, S., Gulin, M. (2012). Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja: Priručnik za psihološku djelatnost u zaštiti i promicanju mentalnog zdravlja. Virovitica. 2. Carr, A. (2006). Prevention: What Works with Children and Adolescents? A Critical Review of Psychological Prevention Programmes for Children, Adolescents and their Families. New York: Taylor & Francis e-Library. 3. Lacković-Grgin, K. (2000). Stres u djece i adolescenata (odabrana poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 4. Tudor, K. (1996). Mental Health Promotion: Paradigms and Practice. London: Routledge. 5. Veljković, J. (1970). Uvod u mentalnu higijenu i socijalnu psihijatriju (odabrano poglavlje). II, popravljeno izdanje. Beograd-Zagreb: Medicinska knjiga. 6. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.
Napomene	

The image contains two handwritten signatures in blue ink. The top signature reads "Zivkočić" and includes a small checkmark and the letters "D.T.H.C.E". Below it is another signature that appears to read "Molčan".